

21.4.78

Uradni vestnik

L

občin Ormož in Ptuj

YU ISSN 0042-0778

Leto: XV

Ptuj, dne 4. aprila 1978

Številka: 5

VSEBINA

OBČINA PTUJ:
46. Statut občine Ptuj

SKUPŠČINA OBČINE
PTUJ

STATUT OBČINE PTUJ

VSEBINA

PREAMBULA

TEMELJNA NACELA

(I.—IX.)

I. POGLAVJE — OBCINA PTUJ

1. Splošne določbe (čl. 1—9)
2. Pravice in dolžnosti občine (čl. 10—13)

II. POGLAVJE — URESNICEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBCINI

1. Družbeno-ekonomski položaj delovnih ljudi v združenem delu (čl. 14—22)
2. Družbeno planiranje (čl. 23—34)
3. Usmerjanje gospodarskega razvoja (čl. 35—38)
4. Urbanizem, stanovanjska in komunalna dejavnost (čl. 39—46)
5. Družbene dejavnost (čl. 47—60)
6. Osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov (čl. 61—67)
7. Kadrovska politika in zaposlovanje (čl. 68—73)
8. Varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja (čl. 74—77)
9. Samoupravne interesne skupnosti (čl. 78—83)
10. Krajevne skupnosti (čl. 84—98)
11. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje (čl. 99—107)
12. Financiranje splošnih družbenih potreb (čl. 108—113)
13. Uresničevanje samoupravnih pravic v občini (čl. 114—133)
 - a) oblike družbenega samoupravljanja (čl. 114—115)
 - b) zbor delovnih ljudi in občanov (čl. 116—119)
 - c) referendum (čl. 120—127)
 - d) javna razprava (čl. 128—132)
 - e) anketa (čl. 133)

III. POGLAVJE — TEMELJI DELEGATSKEGA SKUPŠČINSKEGA SISTEMA

1. Oblikovanje delegacij (čl. 134—144)
2. Pravice in dolžnosti delegacij in delegatov (čl. 145—152)

IV. POGLAVJE — SKUPŠČINA OBCINE PTUJ

1. Položaj in pristojnosti (čl. 153—157)
2. Sestava in volitve (čl. 158—162)
3. Področje in delo (čl. 163—175)
4. Enakopravno odločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine s pristojnimi zbori skupščine občine (čl. 176—178)
5. Predsednik in podpredsednik skupščine občine in predsedniki zborov (čl. 179—184)
6. Tajnik skupščine občine (čl. 185—186)
7. Delovna telesa skupščine občine in njenih zborov (čl. 187—189)
8. Družbeni sveti (čl. 190—194)

V. POGLAVJE — IZVRŠNI SVET

1. Položaj in sestava (čl. 195—198)
2. Pristojnosti in način dela (čl. 199—212)

VI. POGLAVJE — OBCINSKI UPRAVNI ORGANI

1. Pravice, dolžnosti in odgovornosti (čl. 213—227)
2. Organizacija upravnih organov ter imenovanje in razreševanje predstojnikov (čl. 228—240)

3. Samoupravljanje v delovnih skupnostih upravnih organov (čl. 241—242)

VII. POGLAVJE — AKTI SKUPŠČINE OBCINE

(čl. 243—253)

VIII. POGLAVJE — JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

(čl. 254—261)

IX. POGLAVJE — ODGOVORNOST NOSILCEV DRUŽBENIH FUNKCIJ

(čl. 262—264)

X. POGLAVJE — SODELOVANJE OBCINE Z DRUŽBENOPOLITICNIMI SKUPNOSTMI TER ORGANIZACIJAMI

1. Sodelovanje z drugimi občinami (čl. 265—267)
2. Sodelovanje s Skupščino SR Slovenije (čl. 268—270)
3. Sodelovanje s Skupščino SFRJ (čl. 271—272)

XI. POGLAVJE — DRUŽBENO VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC IN DRUŽBENE LASTNINE

1. Skupščina občine in njeje odgovorni organi (čl. 273—275)
2. Temeljno sodišče (čl. 276—278)
3. Samoupravna sodišča (čl. 279—280)
4. Temeljno javno tožilstvo (čl. 281—283)
5. Družbeni pravobranilec samoupravljanja (čl. 284—286)
6. Javno pravobranilstvo (čl. 287—289)
7. Sodnik za prekrške (čl. 290—291)
8. Organi javne varnosti
 - a) Postaja milice (čl. 292—295)
 - b) Uprava javne varnosti (čl. 296—298)
9. Služba pravne pomoči (čl. 299—300)
10. Sredstva za delo (čl. 301)

XII. POGLAVJE — LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

A. LJUDSKA OBRAMBA

1. Pravice in dolžnosti občine (čl. 302—303)
 - a) Skupščina občine (čl. 304—305)
 - b) Predsedstvo skupščine občine (čl. 306—309)
 - c) Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito (čl. 310—312)
 - č) Izvršni svet skupščine občine (čl. 313—314)
 - d) Oddelek za ljudsko obrambo (čl. 315)
 - e) Drugi občinski upravni organi (čl. 316)

2. Krajevne skupnosti (čl. 317—318)

3. Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti (čl. 319—321)

4. Teritorialna obramba (čl. 322—324)

5. Civilna zaščita (čl. 325—330)

6. Financiranje ljudske obrambe v občini (čl. 331—332)

B. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA (čl. 333—344)

XIII. POGLAVJE — SPREMEMBE STATUTA

(čl. 345—348)

XV. POGLAVJE — PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

(čl. 349—352)

STATUT OBČINE PTUJ

Izhajajoč iz

— temeljnih načel družbenoekonomske in politične ureditve Socialistične federativne republike Jugoslavije in Socialistične republike Slovenije, vsebovanih v ustavah SFRJ in SR Slovenije,

— dosežene stopnje družbenega in gospodarskega razvoja občine Ptuj,

— dobrih naravnih pogojev za nadaljnji napredek različnih gospodarskih dejavnosti, ki ga omogoča zlasti lega in prometna povezanost občine ter predvsem še neoptimalno izkoriščene zmogljivosti na področju kmetijstva in malega gospodarstva,

— ciljev za nadaljnje razvijanje samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini;

— dejavnosti družbeno političnih organizacij in drugih družbenih organizacij in društev kot idejno-političnih

nosilcev razvoja socialističnih samoupravnih odnosov v občini,

se delovni ljudje in občani, organizirani in povezani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih organizacijah in skupnostih, s pripravo, sprejemom in uresničevanjem statuta občine Ptuj, ki poleg sprememb in dopolnitev obsega tudi usklajene določbe statuta občine Ptuj iz leta 1974, aktivno vključujejo v celotno preobrazbo samoupravnega družbenoekonomskega in političnega sistema, ki izhaja iz revolucionarnih izhodišč ustave in zakona o združenem delu.

Na podlagi navedenih izhodišč je Skupščina občine Ptuj kot organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v občini Ptuj na sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbeno-političnega zbora dne 7. marca 1978 na podlagi 185. člena ustave Socialistične republike Slovenije, po javni razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva sprejela

STATUT OBČINE PTUJ

TEMELJNA NAČELA

I.

Statut občine Ptuj uveljavlja družbena načela in določbe, na podlagi katerih deluje občina Ptuj kot samoupravna in temeljna družbeno politična skupnost.

Uveljavljanje teh družbenih načel in določb utrjuje dosežene uspehe na področju samoupravljanja delovnih ljudi in občanov ter daje pobude za napredek socialističnih samoupravnih družbenih odnosov med delovnimi ljudmi in občani kot svobodnimi in enakopravnimi proizvajalci in ustvarjalci v okviru danih materialnih pogojev v občini Ptuj na načelu solidarnosti, vzajemnosti in socialističnega humanizma.

V skladu z napredkom materialnega in družbenega razvoja v občini Ptuj se bodo po potrebi spreminjala tudi določila tega statuta.

II.

Delovni ljudje in občani so osnovni nosilec gospodarskega in družbenega razvoja v občini Ptuj. Zato jim statuti oziroma drugi samoupravni akti temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in ta statut dajejo poleg ustave in zakonov določene samoupravne pravice in dolžnosti pri razvijanju in usmerjanju gospodarskega in družbenega razvoja v občini Ptuj. Razvoj občine Ptuj pa je odvisen tudi od pravičnega in organiziranega izvrševanja teh pravic in dolžnosti. Zaradi tega morajo biti družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva v občini idejni mobilizator delovnih ljudi in občanov pri izvrševanju njihovih samoupravnih pravic in dolžnosti.

III.

Osnovno izhodišče gospodarskega in družbenega razvoja v občini Ptuj so interesi delovnih ljudi in občanov,

da si na osnovi višje produktivnosti dela izboljšajo življenjske in delovne pogoje v organizacijah združenega dela in v krajevni skupnosti, kjer prebivajo. V ta namen nenehno razširjajo materialno osnovo združenega dela in družbe.

Na podlagi teh izhodišč občina Ptuj podpira in razvija zlasti:

- kmetijstvo in živilsko predelovalno industrijo,
- barvno metalurgijo, kovinsko predelovalno industrijo,
- gostinstvo in turizem,
- malo gospodarstvo (obrt).

Združevanje dela in sredstev je temelj uspešnejšega gospodarskega razvoja, zato občina Ptuj vzpodbuja in podpira vse vrste oblik združevanja med organizacijami združenega dela kakor tudi med delovnimi ljudmi, ki samostojno opravljajo kmetijsko ali drugo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi v lasti občanov in organizacijami združenega dela.

IV.

Za zagotovitev pogojev za organizirano zadovoljevanje določenih osebnih in skupnih potreb in interesov na področju vzgoje, izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in drugih družbenih dejavnosti, varstva človekovega okolja, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, se delavci v organizacijah združenega dela in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih svobodno, oziroma na podlagi zakona združujejo v samoupravne interesne skupnosti z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti.

Medsebojna razmerja v teh samoupravnih interesnih skupnostih se urejajo tako, da se delavcem in drugim delovnim ljudem, ki v njih združujejo sredstva, zagotav-

Ija pravica odločati o teh sredstvih, delavcem organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je bila samoupravna interesna skupnost ustanovljena, pa pravica, da v svobodni menjavi dela uveljavljajo enak družbenoekonomski položaj kot delavci v drugih organizacijah združenega dela.

Uporabniki in izvajalci storitev v samoupravnih interesnih skupnostih sporazumno odločajo o vrstah, kakovosti in obsegu storitev ter o merilih za zagotavljanje sredstev, ki so potrebna za njihovo opravljanje.

V.

Občina Ptuj posveča posebno skrb samoupravnemu razvoju krajevnih skupnosti. Skrbi za to, da se v vsaki krajevni skupnosti ustvari takšno stanje, v katerem bodo delovni ljudje in občani samoupravno odločali o zadovoljevanju skupnih potreb in interesov na podlagi demokratičnega izražanja svojih interesov, predlogov in mnenj za njihovo uresničevanje. Pri tem se povezujejo z organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi za zagotovitev materialnih in drugih pogojev za uresničevanje dogovorjenih skupnih ciljev.

VI.

Družbeno-politične organizacije v občini: sindikat, zveza socialistične mladine, zveza združenj borcev NOV, družbenopolitične organizacije in društva, organizirane v frontni organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva, pod idejnim vodstvom Zveze komunistov, omogočajo delovnim ljudem in občanom, da na enotni idejno politični podlagi usmerjajo družbeni razvoj občine ter zavzemajo politična stališča in oblikujejo pobude glede reševanja posameznih vprašanj tako v občini kot v širši družbenopolitični skupnosti.

Družbenopolitične organizacije v občini imajo v skladu s svojimi statuti in pravili posebno vlogo pri podružbljanju funkcije oblasti, političnem odločanju in razvoju samoupravnih odnosov, zagotavljanju uspešnega delovanja delegacij in celotnega družbenopolitičnega sistema uresničevanja svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, preprečevanju in odstranjevanju pojavov, ki ovirajo družbeni razvoj ali škodijo razvoju samoupravnih odnosov v občini, pri uresničevanju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, družbenem nadzorstvu nad delom skupščine občine in njenih organov in organov državne uprave ter pri uresničevanju načel javnosti in odgovornosti njihovega dela.

Družbenopolitične organizacije iz prvega odstavka te točke zagotavljajo uspešno in usklajeno delovanje vseh družbenih dejavnikov v sistemu ljudske obrambe, skrbijo za podružbljanje obrambne funkcije in za nadaljnji razvoj sistema splošnega ljudskega odpora ter izvajajo priprave za svoje delovanje v vojni in drugih izrednih razmerah.

VII.

Splošna ljudska obramba je kot redna in trajna funkcija samoupravne socialistične družbe nedotakljiva in neodtujljiva pravica in dolžnost delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih, družbenih organizacij in društev ter organov v občini v tem statutu opredeljena kot enoten sistem organiziranja in delovanja delovnih ljudi in občanov na obrambnih pripravah in njihovi udeležbi v splošnem ljudskem odporu.

V okviru sistema splošne ljudske obrambe SFRJ zagotavljajo dejavniki iz prejšnjega odstavka materialne in druge pogoje za izvrševanje nalog ljudske obrambe.

VIII.

Delovni ljudje, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih skupnostih in organizacijah, zaradi zagotavljanja varnosti družbenopolitične ureditve, lastnega mirnega in varnega počutja ter varstva družbenega in svojega premoženja, uresničujejo pravice in dolžnosti družbene samozasčite. V skladu s temi cilji v svojih samoupravnih aktih:

— določijo ustrezne organe in se organizirajo v narodni zaščiti,

— oblikujejo in izvajajo programe aktivnosti za uresničevanje družbene samozasčite in rasti varnostne kulture,

— razpravljajo o varnostnih razmerah, jih ocenjujejo, določijo načrte varnostnih ukrepov in njihovo izvajanje.

IX.

Občina Ptuj je odprta družbenopolitična skupnost, ki se zaradi uspešnejšega gospodarskega in družbenega razvoja ter urejanja številnih skupnih vprašanj in nalog povezuje z drugimi občinami.

Prek raznih oblik sodelovanja s konferenco jugoslovanskih mest in s skupnostjo slovenskih občin izmenjuje občina izkušnje z drugimi občinami, ter utrjuje bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti.

I. POGAVJE OBCINA PTUJ

1. Splošne določbe

1. člen

Občina Ptuj (v nadaljnjem besedilu: občina) je samoupravna in temeljna družbeno-politična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

2. člen

V občini delovni ljudje in občani ustvarjajo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in opravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljne in druge organizacije združenega dela, v krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge temeljne samoupravne organizacije in skupnosti in v druge oblike samoupravnega združevanja, v družbeno-politične organizacije, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v skupščini občine ter drugih organih samoupravljanja.

3. člen

Območje občine določa zakon. Meje občine se lahko spremenijo na predlog in po razpravi delovnih ljudi in občanov določenega območja v Socialistični zvezi delovnega ljudstva ter ob pogojih in po postopku, ki jih določa zakon.

4. člen

Občan občine je vsak državljan SFRJ, ki ima stalno prebivališče na območju občine.

Pravice in dolžnosti občanov so določene z ustavo, zakoni in s tem statutom.

5. člen

Občina je pravna oseba.

Sedež občine je v mestu Ptuj, Srbski trg 1.

Občino kot pravno osebo zastopa predsednik izvršnega sveta skupščine občine kolikor glede posameznih zadev zakon ne določa drugače.

6. člen

Občina ima svoj grb.

Grb je polje, obdano z žitnim klasjem in vinsko trto. V sredini polja je silhueta ptujskega gradu, nad njo je peterokraka zvezda, pod njo pa del zobatega kolesa.

7. člen

Občinski praznik je 8. avgust — obletnica poslednjega boja slovenskogoriške Lackove čete partizanov z nemškim okupatorjem v Mostju 1942. leta.

8. člen

Za posebne in izredne uspehe na posameznih gospodarskih in družbenih področjih ter na področju splošne ljudske obrambe, ki pomembneje prispevajo k razvoju občine, poglobljanju socialističnega samoupravnega razvoja in njenemu ugledu, podeljuje skupščina občine občinska priznanja.

9. člen

Občinska priznanja se podeljujejo posameznikom, delovnim skupinam posameznikov, samoupravnim organizacijam in skupnostim ter družbenim organizacijam in društvom.

Vrsto priznanj ter pogoje, pristojnost in postopek za podeljevanje priznanj, njihovo obliko, določbe o pravicah in evidenci oseb, ki so priznanja dobila ter druge določbe, določi skupščina občine z odlokom.

2. Pravice in dolžnosti občine

10. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcije oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

11. člen

Delovni ljudje in občani v občini urejajo zlasti naslednje skupne zadeve:

— ustvarjajo in razvijajo materialne in druge za življenje in delo potrebne pogoje;

— spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj;

— določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe;

— urejajo medsebojne odnose;

— zagotavljajo in organizirajo upravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti;

— zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti;

— zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov;

— varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo;

— zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito;

— urejajo, organizirajo ljudsko obrambo in civilno zaščito ter izpolnjujejo svoje obveznosti, ki jih imajo do obrambe države in do varovanja njene neodvisnosti,

— skrbijo za varstvo človekovega okolja, komunalnega reda in urejenosti naselij ter se borijo proti onesnaževanju okolja;

— skrbijo za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

— z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

— skrbijo za zdravstveno varstvo in socialno varnost delovnih ljudi;

— zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otrok in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja;

— skrbijo za zdravstveno varstvo živali;

— načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj; posvečajo posebno skrb stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;

— razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno-prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter spominskih obeležij;

— oblikujejo kadrovsko politiko in zagotavljajo njeno uresničevanje;

— usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja in štipendiranja mladine;

— uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in širšimi družbenopolitičnimi skupnostmi;

— sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

12. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo skupne interese v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevni skupnosti, v delegacijah in po delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnostih, z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem, z delovanjem v družbenopolitičnih organizacijah in drugih organizacijah in skupnostih in v drugih samoupravnih organiziranih oblikah delovanja.

13. člen

Delovanje skupščine občine in njenih organov ter vseh organizacij in skupnosti v občini je javno.

„Skupščina, organizacije in skupnosti obveščajo delovne ljudi in občane o svojem delu prek lokalnega časopisa in radia, svojih glasil ter drugih sredstev javnega obveščanja.“

II. POGLAVJE

URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI

1. Družbenoekonomski položaj delovnih ljudi v združenem delu

14. člen

Socialistična družbenoekonomska ureditev v občini temelji na svobodnem združenem delu s produkcijskimi sredstvi, ki so družbena lastnina ter na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti.

15. člen

Družbeno ekonomski položaj delavca v združenem delu je zagotovljen z ustavo, zakonom, statutom občine, statuti organizacij združenega dela, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori.

Družbeno ekonomski položaj delavca v združenem delu temelji na:

— materialnem in družbenem položaju delavca, ki ga na podlagi enakih pravic in odgovornosti določajo delo in rezultati dela;

— družbeni lastnini produkcijskih sredstev in drugih sredstev združenega dela, proizvodov združenega dela in z združenim delom doseženega dohodka, sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravnih bogastev in dobrin v splošni rabi;

— pravici do dela z družbenimi sredstvi kot neodtujljivi pravici delavca, da dela s temi sredstvi v organizaciji združenega dela za zadovoljevanje svojih osebnih in družbenih potreb in da svobodno in enakopravno z drugimi delavci odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev in si pridobiva osebni dohodek;

— neodtujljivi pravici vsakega delavca v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, da pri uresničevanju pravice do dela z družbenimi sredstvi v temeljni organizaciji združenega dela in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev in si pridobiva osebni dohodek;

— pravici delavcev v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na področjih vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva, socialnega varstva in drugih družbenih dejavnosti, da pridobivajo dohodek s svobodno menjavo svojega dela z delom delovnih ljudi, katerih potrebe in interese na teh področjih zadovoljujejo, in da imajo zagotovljen enak družbeno ekonomski položaj, kot ga imajo delavci organizacij združenega dela drugih dejavnosti;

— pravici do osebnega dohodka delavca za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb, ki ustreza rezultatom njegovega dela in osebnem prispevku, ki ga je dal k povečanju dohodka organizacije s svojim živim in minulim delom in v skladu z rastjo produktivnosti njegovega in celotnega družbenega dela ter z načelom solidarnosti delavcev v združenem delu;

— zagotovitvi osebnega dohodka in drugih pravic najmanj v višini oziroma obsegu, ki mu zagotavljajo materialno in socialno varnost ter so na splošno odvisne od stopnje produktivnosti celotnega družbenega dela in splošnih razmer okolja, v katerem delavec dela in živi;

— pravici delavcev v delovnih skupnostih, ki opravljajo dela za samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti in njihova združenja, družbenopolitične organizacije in druge organiza-

cije, društva in organe družbenopolitičnih skupnosti, da imajo pravico do sredstev za osebno in skupno porabo v skladu z načelom delitve po delu in z družbeno določenimi osnovami in merili za delitev, ki veljajo za organizacije združenega dela ter tudi druge samoupravne pravice v skladu z družbeno in politično odgovornostjo, ki jo imajo za izvrševanje svojih funkcij in nalog organizacije, skupnosti in organov, za katere opravljajo dela;

— načelu o enakem družbeno-ekonomskem položaju in v osnovi na enakih pravicah in obveznostih, ki jih imajo delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno kot poklic opravljajo umetniško ali kakšno drugo kulturno, odvetniško ali drugo poklicno dejavnost kot delavci v organizacijah združenega dela;

— pravici in dolžnosti delavcev v delu delovne organizacije, ki je delovna celota, v kateri se da rezultat njihovega skupnega dela samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji ali na trgu, in v kateri lahko delavci na tej podlagi uresničujejo svoje družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice, da organizirajo tak del delovne organizacije v temeljno organizacijo združenega dela;

— pravici delavcev temeljne organizacije združenega dela, da svojo temeljno organizacijo združenega dela, v kateri delajo, izločijo iz sestava delovne organizacije;

— pravici delavcev v organizacijah združenega dela, da se lahko združujejo v razne oblike sestavljenih organizacij združenega dela, temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije pa v skupnosti in druge oblike v katerih uresničujejo določene skupne interese;

— pravici do socialne varnosti in stabilnosti, ki je zagotovljena v interesnih in krajevnih skupnostih ter v drugih organizacijah in skupnostih med delom in po izteku delovne dobe.

16. člen

Temeljna organizacija združenega dela je temeljna oblika združenega dela v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanjih svojega družbeno ekonomskega položaja.

17. člen

Za pospeševanje vsestranskega gospodarskega in družbenega razvoja v občini, občina ustanavlja in podpira ustanavljanje organizacij združenega dela na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti ter pospešuje njihovo delovanje na splošno kakor tudi pri posameznih delovnih nalogah.

18. člen

Za zadovoljevanje vsakodnevnih potreb občanov in organizacij združenega dela občina skrbi za skladen razvoj organizacij posebnega družbenega pomena, zlasti čistih, ki delujejo na področju komunalne dejavnosti, stanovanjskega gospodarstva in na podobnih področjih.

19. člen

Zakonitost dela organizacije združenega dela v občini nadzoruje pristojni organ občine, če ni v zakonu ali predpisu, izdanem na podlagi zakona, predpisano, da nadzorujejo zakonitost dela posamezne organizacije združenega dela glede posameznih poslov ali v celoti pristojen organ druge družbenopolitične skupnosti.

Pri izvrševanju nadzorstva nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela ima pristojni organ občine pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon ali na podlagi zakona izdani predpis.

20. člen

Da se zagotovi javnost delovanja in družbeni nadzor, so organizacije združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, dolžne seznanjati občinsko skupščino s svojimi delovnimi programi, s samoupravnimi akti in s svojim delom.

21. člen

Delavci v združenem delu, ki uresničujejo pravico dela z družbenimi sredstvi, so vzajemno odgovorni, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu uporabljajo družbena sredstva družbeno in ekonomsko smotrno in jih kot materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo in povečujejo in izboljšujejo ter vestno izpolnjujejo svoje delovne obveznosti.

22. člen

Če nastanejo v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji oziroma skupnosti bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi in če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, ima občinska skupščina pod pogoji in po postopku, ki jih določa zakon pravico uporabljati z zakonom določene ukrepe, s katerimi se lahkočasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev oziroma organizacij in njenih organov ali zadrži izvršitev sklepov in drugih aktov s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

2. Družbeno planiranje

23. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih in drugih skupnostih v katerih upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije imajo pravico in dolžnost, da samostojno sprejmejo plane in programe za delo in razvoj svojih organizacij in skupnosti, da te plane in programe usklajujejo med seboj in z družbenim planom občine ter na tej podlagi zagotavljajo usklajevanje odnosov v celotni družbeni reprodukciji in usmerjanje celotnega materialnega in družbenega razvoja v skladu s skupnimi na samoupravnih temeljih določenimi interesi in cilji.

24. člen

Zaradi uresničevanja politike ekonomskega in družbenega razvoja, omogočanja stalnega soočanja izbranih ciljev z dejanskimi možnostmi in pogoji, zagotavljanja usklajevanja celotne družbene reprodukcije in usklajevanja razvoja med posameznimi nosilci družbenega planiranja, planirajo vsi nosilci družbenega planiranja svoj razvoj po načelih sočasnega in kontinuiranega planiranja.

25. člen

Vsebina družbenega planiranja v občini so skupni interesi in cilji gospodarskega in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih med delavci organiziranimi v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

26. člen

V skladu s potrebami razvoja gospodarstva in posameznih dejavnosti občinska skupščina sprejema srednjeročni družbeni plan.

Občina ima tudi dolgoročni družbeni plan.

Sestavni del srednjeročnih in dolgoročnih planov občine je tudi prostorski plan občine.

27. člen

Srednjeročni plan občine je temeljni plan družbenega in ekonomskega razvoja ter prostorskega urejanja in se sprejema za obdobje petih let. Nosilci družbenega planiranja sprejemajo srednjeročne plane za enako obdobje.

28. člen

Družbeni plan občine sprejme občinska skupščina na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Občinska skupščina sprejme na predlog izvršnega sveta odlok in smernice za pripravo družbenega plana.

Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren za pravočasno izdelavo delovnega programa in izpeljavo celotnega postopka planiranja v občini ter pravočasno predložitev osnutka oz. predloga družbenega dogovora.

29. člen

Dogovore o temeljih družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom izvršni svet občinske skupščine (v imenu občinske skupščine) in pristojni organi organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti, ki prevzamejo z dogovori obveznosti in odgovornosti.

30. člen

Družbeni plan občine temelji na dogovorih o osnovah družbenega plana občine in samoupravnih sporazumih o osnovah planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter njihovih planih kakor tudi na skupno ocenjenih možnostih in pogojih za razvoj v občini.

31. člen

Družbeni plan občine vsebuje zlasti:

— skupne razvojne, gospodarske, socialne, kulturne in druge interese, cilje in naloge v njihovi medsebojni odvisnosti ter skupno ekonomsko in socialno politiko, usmerjanja procesa urbanizacije, politiko prostorskega urejanja, varstvo in izboljšanje delovnega in življenjskega okolja, kot tudi sredstva za njihovo uresničevanje;

— pogoje in oblike združevanja dela in sredstev v zvezi z uresničevanjem ciljev in nalog srednjeročnega plana;

— medsebojne ekonomske, socialne, prostorske in druge odnose oziroma pravice in obveznosti nosilcev družbenega planiranja na podlagi samoupravnih sporazumov in dogovorov o osnovah planov in na podlagi predpisov skupščine občine, ki jih ta izdaja v mejah svojih pravic in dolžnosti;

— ukrepe in aktivnosti nosilcev družbenega planiranja, ki so nujni, da se zagotovi izvršitev plana, ter smernice in okvire za ukrepe ekonomske politike, prostorskega urejanja ter varstva in izboljšanja delovnega in življenjskega okolja, upravne in organizacijske ukrepe, ki so potrebni za uresničevanje skupnih, v planu določenih ciljev, nalog in interesov;

— določila glede kontinuitete razvoja po zaključku planskega razdobja predvsem na tistih področjih, ki so temeljnega pomena za nadaljni razvoj samoupravnih organizacij in skupnosti ter občine.

Srednjeročni plan temelji na skupno ocenjenih možnostih za uresničevanje splošne usmeritve dolgoročnih ciljev razvoja, ki jih določa dolgoročni plan.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovori o osnovah srednjeročnih planov SR Slovenije ter z dogovori sklenjenimi v okviru medobčinskega in regijskega sodelovanja in obveznosti, ki za občino in organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini izvirajo iz zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih je v mejah svojih v ustavi določenih pravic in dolžnosti, sprejela občinska skupščina.

32. člen

Osnutek družbenega plana občine pripravi IS in ga predloži v obravnavo občinski skupščini.

Na podlagi samoupravnih sporazumov o temeljih družbenega plana in dogovora o temeljih družbenega plana in na podlagi usklajenih stališč in javne razprave o osnutku družbenega plana občine med delavci v združenem delu in občani v krajevni skupnosti, določi izvršni svet predlog družbenega plana občine in ga predloži občinski skupščini v sprejem.

33. člen

IS je dolžan spremljati uresničevanje sprejetega družbenega plana in skupščini v roku, ki ga določi, najmanj pa enkrat letno predložiti poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana v preteklem obdobju skupaj z oceno možnosti za razvoj v naslednjem letu ter s predlogi za uresničevanje plana v tekočem letu.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine ter v ocenjeni možnosti za njegovo uresničevanje predlaga IS občinski skupščini smernice za uresničevanje družbenega plana v posameznem letu.

Če izvršni svet ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga občinski skupščini spremembe in dopolnitve družbenega plana.

34. člen

Družbeni plan občine se spremeni in dopolni po postopku, ki je določen za sprejemanje družbenega plana z zakonom in tem statutom.

3. Usmerjanje gospodarskega razvoja

35. člen

Na področju gospodarstva občina usmerja razvoj gospodarskih dejavnosti in analizira poslovanje organizacij združenega dela ter jih spodbuja in podpira pri uvažanju sodobne organizacije dela, pri ukrepih za pospeševanje proizvodnje in produktivnosti dela ter ekonomičnosti poslovanja.

36. člen

Glede na poseben pomen kmetijstva občina še posebej pospešuje razvoj kmetijstva z delovanjem zemljiške skupnosti, skrbi za pravilno rabo kmetijskih zemljišč, omogoča z davčno politiko uvajanje sodobnih metod gospodarjenja in sprejema ukrepe za razvoj kmetijskih gospodarstev.

V skladu z naravnimi razmerami ter družbenimi potrebami občina s prostorskim planom nameni zemljišča za potrebe kmetijstva.

37. člen

Za zadovoljevanje potreb občanov, organizacij združenega dela in drugih organizacij občina podpira razvoj obrtne proizvodnje in obrtnih storitev v oblikah organizacij združenega dela, pogodbenih organizacij združenega dela, kakor tudi samostojnih obrtnikov.

38. člen

Posebno skrb posveča občina razvoju gostinstva ter izletniškega, rekreacijskega in drugega turizma, za katerega so dani naravni, kulturni in drugi pogoji v občini ter daje pobude in pomoč za razvoj teh dejavnosti.

4. Urbanizem, stanovanjska in komunalna dejavnost

39. člen

Delovni ljudje in občani sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča, načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, posvečajo posebno skrb stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po zakonu dolžni posebne družbene pomoči, skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora, skrbijo za varstvo človekovega okolja in z ustanavljanjem komunalnih organizacij ter gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov.

40. člen

Skupščina občine določa urbanistično politiko in sprejema urbanistično dokumentacijo in s tem usmerja izgradnjo mesta in izvenmestnih naselij tako, da se

— dosega čim bolj racionalno gospodarjenje s prostorom;

— usmerja gradnjo na komunalno pripravljena in opremljena zemljišča;

— usmerja gradnjo industrijskih objektov na primerne lokacije za razvoj posameznih industrijskih panog;

— usmerja vzporedno gradnjo stanovanj in omrežij izobraževalnih, socialnih, zdravstvenih, kulturnih, trgovskih, obrtnih in drugih spremljajočih objektov za oskrbo stanovanjskih območij.

41. člen

Delovni ljudje v združenem delu in občani v krajevni skupnosti samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter s samoupravnimi sporazumi, družbenimi dogovori in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva ali urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delovni ljudje in občani samostojno v hišnih svetih in v samoupravni stanovanjski skupnosti.

42. člen

Za področje stanovanjskega gospodarstva ustanovijo delovni ljudje v združenem delu in občani v krajevni skupnosti samoupravno stanovanjsko skupnost in v njej po načelih vzajemnosti in solidarnosti organizirano uresničujejo svoje osebne skupne potrebe in interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji.

V samoupravni stanovanjski skupnosti se delovni ljudje združujejo neposredno in prek svojih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugih skupnosti. V tej skupnosti delovni ljudje zagotavljajo in združujejo sredstva za stanovanjsko izgradnjo, zagotavljajo družbeno pomoč, načrtujejo razvoj stanovanjskega gospodarstva, odločajo o uresničevanju programa tega razvoja in zaradi zadovoljevanja skupnih interesov, ciljev in potreb skupno s stanovalcem upravljajo s skladom stanovanjskih hiš ter zagotavljajo smotrno vzdrževanje, obnavljanje in izgradnjo stanovanj in poslovnih prostorov ter uresničujejo tudi druge skupne interese na področju stanovanjskega gospodarstva.

Ustanavljanje, način financiranja in delo samoupravne stanovanjske skupnosti se ureja s samoupravnim sporazumom.

43. člen

Občina načrtuje in zagotavlja razvoj stanovanjske graditve, sprejema urbanistično dokumentacijo, zagotavlja smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezuje vse dejavnike ki sodelujejo pri gradnji stanovanj.

44. člen

Občinska skupščina lahko z odlokom na podlagi zakona predpiše obveznost organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z njihovimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

Občina posveča posebno skrb stanovanjskim potrebam delovnih ljudi, občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči.

45. člen

Svoje potrebe in interese na področju komunalnih dejavnosti delovni ljudje in občani zadovoljujejo v krajevni skupnosti, v občini oz. v samoupravni interesni komunalni skupnosti.

V samoupravnih skupnostih se delovni ljudje in občani kot uporabniki proizvodov in storitev združujejo z delavci, ki opravljajo te dejavnosti in zadovoljujejo v njih svoje osebne in skupne potrebe, združujejo sredstva in določajo namen njihove uporabe, opredeljujejo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, sprejemajo in uresničujejo programe dela in razvoja, vplivajo na oblikovanje cen in sodelujejo pri določanju politike cen, uresničujejo druge skupne interese, ter medsebojno urejajo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

Komunalne dejavnosti v občini opravljajo komunalne organizacije združenega dela. Opravljanje in vzdrževanje komunalnih naprav lahko občinska skupščina poveri tudi krajevni skupnosti.

Z družbenim dogovorom oz. z odlokom občinske skupščine se določi kako odločajo oziroma soodločajo v komunalnih organizacijah združenega dela delovni ljudje in občani.

46. člen

Skupščina občine s svojimi ukrepi pospešuje razvoj komunalnega gospodarstva in skrbi, da je zagotovljeno ustrezno zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in občanov na področju komunalnih dejavnosti.

V ta namen lahko skupščina občine v skladu z zakonom predpiše:

— obvezno uporabo posameznih komunalnih storitev;

— obvezen prispevek uporabnikov komunalnih storitev za izgradnjo posameznih komunalnih naprav ali za financiranje posamezne komunalne dejavnosti;

— obvezno združevanje komunalnih organizacij v poslovne skupnosti, skupno organiziranje posameznih njihovih nalog ter načela za tako organiziranje;

— sodelovanje predstavnikov družbene skupnosti pri upravljanju komunalne organizacije, način njihovega imenovanja ter način sodelovanja v organih komunalne organizacije.

5. Družbene dejavnosti

47. člen

Občina v okviru svojih pravic in dolžnosti usmerja in usklajuje razvoj družbenih dejavnosti v skladu s svo-

jimi potrebami, doseženo stopnjo razvitosti in z materialnimi možnostmi ter politiko občine in širših družbeno političnih skupnostih.

Delovni ljudje v občini trajno zagotavljajo pogoje za krepitev in razvoj družbenih dejavnosti. Za uresničevanje teh ciljev delovni ljudje posebno skrb za zagotovitev materialnih in drugih pogojev za opravljanje družbenih dejavnosti kakor tudi za tako organizacijo družbenih dejavnosti, ki bo na najboljši način služila zadovoljevanju potreb delovnih ljudi in občanov ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Opravljanje družbenih dejavnosti se organizira preko organizacij združenega dela in v samoupravnih interesnih skupnostih.

48. člen

Delovni ljudje z družbenim planom občine ali drugim aktom določajo splošno razvojno politiko na področju družbenih dejavnosti, s splošno bilanco sredstev za financiranje splošnih in skupnih potreb v občini ugotavljajo možnosti za njihovo financiranje in pri usmerjanju ter programiranju družbeno ekonomskega razvoja določajo politiko na teh področjih.

49. člen

Obseg zadovoljevanja skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti ter njihovo financiranje se na podlagi sprejetih programov in družbenih planov urejata z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi.

a) Vzgoja in izobraževanje

50. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za uresničevanje enotnega vzgojno izobraževalnega sistema in v ta namen oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja in skrbijo za stalno rast izobraževalne ravni delavcev in delovnih ljudi ter za izobraževanje in izpopolnjevanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za vzgojo in izobraževanje ter uresničujejo druge skupne interese na področju vzgoje in izobraževanja, skrbijo za gradnjo in vzdrževanje šolskih objektov.

51. člen

O ustanavljanju in ukinjanju osnovnih in srednjih šol ter njihovih podružnic odloča občinska skupščina v skladu z zakonom, po predhodnem mnenju zainteresirane krajevne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti za izobraževanje.

52. člen

Skupščina občine zagotavlja uresničevanje pravice in dolžnosti do obveznega osemletnega šolanja mladine in odraslih.

53. člen

Otrokom in osebam z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se zagotavlja usposabljanje od predšolske vzgoje do vključevanja v delo.

54. člen

Skupščina občine skrbi, da se s štipendiranjem in kreditiranjem ter na druge načine izenačujejo materialne možnosti za uresničevanje pravice do izobraževanja. V ta namen spodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje v štipendiranje in kreditiranje.

b) Varstvo in vzgoja predšolskih otrok

55. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok delovni ljudje in občani v občini po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovi-

tev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj, za vzgojo in socialno varnost vseh otrok ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo ostale skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

c) Kultura

56. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za organizirano in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti (ustvarjanje, posredovanje in varstvo kulturnih vrednot, vojaška pokopališča, grobišč in grobov borcev) ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo ostale skupne interese na področju kulture.

d) Telesna kultura

57. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj delovne kulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesnokulturne dejavnosti v vzgojnovarstvenih zavodih, šolah in drugih organizacijah združenega dela; ustanavljajo množičnih telesnokulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihove dejavnosti, združujejo sredstva za delo teh organizacij za gradnjo in vzdrževanje telesnovzgojnih objektov ter opravljajo skupne interese na področju telesne kulture.

e) Zdravstveno varstvo

58. člen

Delovni ljudje in občani v občini uresničujejo pravice do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva, z delovnimi ljudmi in občani v občini in regiji določajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politiko razvoja in pospeševanje zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju zdravstvenega varstva.

Delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, zmanjšanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju primernih higienskih razmer za življenje in delo.

f) Socialno skrbstvo

59. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj socialnega skrbstva, za organiziranje raznih oblik družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemajo program razvoja socialnih zavodov in jih ustanavljajo ter skrbijo za njihov razvoj in delovanje, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo ostale skupne interese na področju socialnega skrbstva.

g) Družbena skrb za udeležence NOV in drugih vojnih invalidov

60. člen

Delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne in članom njihovih družin.

V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo sredstva za družbeno pomoč borcem NOV, borcem za se-

verno mejo 1918—1919, slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912—1918 in ožjim članom njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za preživljanje, zagotavljajo zdravstveno zaščito vsem tistim borcem in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz kakega drugega naslova, skrbijo za zdravljenje, rekreacijo rehabilitacijo invalidov in za zaposlovanje borcev.

6. Osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov

61. člen

Občani lahko v skladu z ustavo in zakoni z osebnim delom in delovnimi sredstvi v njihovi lastnini samostojno opravljajo kmetijsko, obrtno, gostinsko ali turistično dejavnost in z zakonom določeno drugo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, če opravljanje dejavnosti z osebnim delom ustreza načinu, materialni osnovi in možnostim osebnega dela.

62. člen

Delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnosti z osebnim delom s sredstvi, ki so lastnina občanov lahko v skladu s pogodbo in zakonom združujejo svoje delo in delovna sredstva z organizacijami združenega dela v različnih oblikah kooperacije in v drugih oblikah poslovnega sodelovanja.

Delovni človek, ki samostojno opravlja dejavnost z osebnim delom s sredstvi, ki so lastnina občanov, lahko na samoupravni podlagi združi svoje delo in delovna sredstva z delom drugih v okviru pogodbene organizacije združenega dela. Pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz take združitve dela in sredstev določata ustava in zakon.

63. člen

Občina skrbi za razvoj obrti, posebno za razvoj storitvenih obrtnih dejavnosti in v ta namen po krajevnih skupnostih in na druge načine daje pobude in pomoč za razvoj obrti, ki so potrebne za zadovoljevanje osebnih potreb občanov kakor tudi za kritje potreb gospodinjstev.

Razvoj storitvene obrti, ki ima poseben pomen za življenjski standard občanov, podpira občina tudi z davčno politiko in zagotavljanjem pogojev za delo.

64. člen

Občina pospešuje intenziviranje pridelovanja in optimalno izkoriščanje kmetijskih zemljišč v zasebnem sektorju kmetijstva. Podpira združevanje kmetov v temeljne organizacije kooperantov, temeljne zadružne organizacije in druge oblike združevanja.

65. člen

V skladu z zakonom lahko kmetje svobodno združujejo svoje delo, zemljišča in druga delovna sredstva, ki so njihova lastnina, na podlagi pogodb med seboj, v kmetijske zadruge, v druge oblike združevanja ali pa se združujejo z delom delavcev z družbenimi sredstvi v organizacijah združenega dela v odnosih trajnejšega medsebojnega sodelovanja s ciljem, da izboljšajo kmetijsko proizvodnjo, se organizirano vključujejo v blagovno menjavo in s tem ustvarjajo pogoje za zagotovitev lastne socialne varnosti.

S svobodnim in enakopravnim združevanjem dela in sredstev z delavci v združenem delu razširjajo kmetje materialno osnovo svojega dela in uporabljajo dosežke splošnega materialnega in družbenega razvoja s čimer popolneje zadovoljujejo osebne in družbene potrebe.

66. člen

Kmetu in članu njegovega gospodarstva, ki se ukvarja s kmetijstvom in dela s sredstvi na katerih ima kdo lastninsko pravico je zajamčena pravica, da uresničuje z ustavo določen samoupravni položaj v socialističnih družbeno ekonomskih odnosih, razpolaga z rezultati svojega dela, zadovoljuje svoje osebne in družbene potrebe in s svojim prispevkom po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavlja socialno varnost.

Na podlagi osebnega dela imajo kmetje po načelu enak položaj in v osnovi enake pravice kot delavci v združenem delu z družbenimi sredstvi. Ustrezne pravice in obveznosti imajo kmetje glede združevanja dela in sredstev v tržni menjavi in kreditnih razmerjih.

67. člen

Zaradi smotrnega razpolaganja s kmetijskimi zemljišči, racionalnega izrabljanja zemljišč, njenega varstva in izboljšanja posestne in zemljiške strukture, se kmetijske organizacije združeneja dela po svojih delavcih in kmetje združujejo v kmetijsko zemljiško skupnost in skupnost za pospeševanje kmetijstva.

7. Kadrovska politika in zaposlovanje

68. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini.

69. člen

Delovni ljudje in občani usmerjajo kadrovsko politiko v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike, in pri tem izhaja iz naslednjih družbenih ciljev:

- kadrovska politika je sestavni del razvoja občine;
- kadrovska politika je neodtujljiva samoupravna pravica delovnih ljudi in občanov;
- temeljni cilj kadrovske politike je razvoj človeka kot svobodne socialistične osebnosti, ki v skladu s svojimi sposobnostmi in s pridobljenim znanjem sodeluje pri ustvarjanju in porabi dobrin;
- kadrovska politika mora zagotavljati hitrejšo razvijanje samoupravnih družbenih odnosov, osvobajanje delovnega človeka, hitrejšo rast materialne osnove družbe in s tem ustvarjanje možnosti za njen hitrejši socialni razvoj.

70. člen

Pri uresničevanju družbenih ciljev in načel kadrovske politike delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe;
- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov;
- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj temeljnih in drugih organizacij združenega dela;
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov;
- določajo merila in pogoje za izbiro kadrov za opravljanje odgovornih delovnih nalog in opravil;
- skrbijo da so za zahtevne družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci in občani z zahtevanimi sposob-

nostmi, znanjem, družbeno-političnimi in moralnoetičnimi kvalitetami;

- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

71. člen

Zaradi uspešnejšega uresničevanja temeljnih načel in ciljev kadrovske politike delovni ljudje in občani v občini z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi urejajo in usklajujejo družbeno-ekonomska in druga razmerja pri oblikovanju, uresničevanju in izvajanju kadrovske politike.

72. člen

Delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje in občinski skupščini.

Delovni ljudje in občani oblikujejo politiko zaposlovanja z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in družbenimi plani.

Pri oblikovanju in izvajanju politike zaposlovanja delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb zaposlovanju žena, mladine in oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo.

73. člen

Delavci v združenem delu in delavci, ki samostojno opravljajo dejavnosti z delovnimi sredstvi, ki so lastna občanov, se združujejo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje.

8. Varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja

74. člen

Delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, občina, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter društva imajo pravico in so dolžne zagotavljati pogoje za smotrno izkoriščanje dobrin splošnega pomena, za varovanje in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja ter preprečevati in odvracati zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu.

75. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno ali skupaj z delovnimi ljudmi in občani drugih občin ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih združujejo sredstva, zagotavljajo pogoje za varstvo človekovega okolja ter usklajujejo in uresničujejo druge skupne potrebe in interese pri sprejemanju in izvajanju ukrepov za varstvo in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

76. člen

Občinska skupščina z družbenimi plani, prostorskimi plani in svojimi predpisi zagotavlja in določa smotrno izrabo prostora in drugih dobrin v splošni rabi in pri tem posveča posebno skrb ohranitvi naravnih vrednot človekovega okolja, nepremičnin in drugih stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena ter drugih z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

77. člen

Občinska skupščina in njeni organi v skladu s cilji in osnovnimi nalogami na področju zaščite naravnih dobrin in življenjskega okolja delovnega človeka in ob-

čana skrbijo za ohranitev in izboljšanje okolja in pri tem ohranjajo stanje in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja ter skrbijo za učinkovito ukrepanje na tem področju.

Občinska skupščina in njeni organi, samoupravna komunalna skupnost ter pooblaščenice komunalne organizacije in krajevne skupnosti posvečajo posebno skrb varstvu zraka, ohranitvi parkovnih površin in zelenic, površin namenjenih za rekreacijo ter pospešujejo aktivnosti pri ozelenitvi javnih površin, posebno v novih stanovanjskih soseskah in pri njihovem vzdrževanju in varovanju.

9. Samoupravne interesne skupnosti

78. člen

Delovni ljudje in občani zagotavljajo zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb in interesov tako, da ustanavljajo z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti oziroma z zakonom določene dejavnosti materialne proizvodnje samoupravne interesne skupnosti v katerih svobodno menjavajo delo in zadovoljujejo osebne in skupne potrebe in interese.

79. člen

Delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na področju, za katero je bila ustanovljena samoupravna interesna skupnost, pa v interesni skupnosti na podlagi svobodne menjave dela uveljavljajo enak družbenoekonomski položaj kot ga imajo delavci v drugih organizacijah združenega dela.

80. člen

Samoupravne interesne skupnosti se lahko ustanovi tudi na področjih v dejavnostih materialne proizvodnje, katerih trajno opravljanje je nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov in nujen pogoj za njihovo delo in v katerih delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edini razlog za usklajevanje dela in vrednotenje rezultatov dela.

Samoupravne interesne skupnosti iz prejšnjega odstavka ustanavljajo delovni ljudje in občani zlasti na področjih komunalnih dejavnosti, stanovanjskega gospodarstva, energetike, vodnega gospodarstva, prometa, zvez, požarnega varstva in drugih dejavnosti.

81. člen

Za kar najbolj neposredno uresničevanje samoupravnih pravic in interesov imajo delavci in drugi delovni ljudje ter njihove organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki so člani samoupravne interesne skupnosti, pravico da se v interesni skupnosti pod pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti ali njen statut, organizirajo v temeljno skupnost za določeno območje, ene ali več krajevnih skupnosti ali za uresničevanje določenih skupnih interesov s področja dela samoupravne interesne skupnosti.

82. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture zdravstvenega in socialnega varstva skupno razpravljajo in enakopravno odločajo s pristojnimi zbori občinske skupščine:

— o politiki na področjih teh dejavnosti,

- o razvojnih programih,
- o drugih vprašanjih, ki se na podlagi ustave in zakona uresničujejo z zakoni, odloki ali drugimi splošnimi akti družbenopolitične skupnosti.

83. člen

Zaradi lažjega vključevanja samoupravnih interesnih skupnosti v skupščinski sistem skupščine teh skupnosti usklajujejo in sprejemajo skupne programe dela z zbori občinske skupščine.

10. Krajevne skupnosti

84. člen

Krajevna skupnost je temeljna samoupravna skupnost delovnih ljudi in občanov na določenem območju, ki določa na samoupraven način vsebino in način zadovoljevanja ter uresničevanja skupnih potreb.

85. člen

Delovni ljudje in občani v naselju, delu naselja ali v več povezanih naseljih imajo pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevno skupnost in v njej neposredno zadovoljujejo skupne in splošne potrebe in interese.

Za uresničevanje svojih skupnih interesov in potreb ter opravljanje nalog se delovni ljudje in občani organizirani v krajevni skupnosti s samoupravnim sporazumevanjem in na drug način povezujejo z organizacijami združenega dela, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, z drugimi krajevnimi skupnostmi ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in nalog delovnih ljudi in občanov krajevni skupnosti ter z delovnimi ljudmi združeni v družbenopolitičnih organizacijah in društvih v katerih uresničujejo posamične in skupne interese.

Delovni ljudje in občani organizirani v krajevni skupnosti, sodelujejo pri opravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanjih skupnega pomena v občini in v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti določajo vsebino in način zadovoljevanja ter uresničevanja skupnih potreb in nalog na sledečih področjih:

- gospodarijo s prostorom ter sodelujejo pri urbanističnem programiranju in urejanju naselij;
- skrbijo za otroško, zdravstveno in socialno varstvo za vzgojo in izobraževanje za prosveto in kulturo, varstvo kulturnih in zgodovinskih spomenikov, telesno kulturo in rekreacijo;
- skrbijo za opravljanje komunalne in druge dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb in potreb družin in gospodarstev ter skrbe za varstvo interesov potrošnikov;
- obravnavajo stanovanjsko politiko in sodelujejo pri vzdrževanju stanovanj in reševanju stanovanjskih potreb občanov;
- skrbijo za organizacijo in izvajanje ukrepov na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti;

- skrbijo za varstvo človekovega okolja;
- čoppravljajo s stvarmi v družbeni lastnini;
- sprejemajo programe in plane razvoja krajevne skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za uresničevanje posameznih in skupnih nalog.

86. člen

Svoje skupne potrebe, interese in naloge delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo:

- na zborih delovnih ljudi in občanov in v samoupravnih organih krajevne skupnosti;
- z referendumom;
- v krajevnih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah in društvih;
- v skupnosti potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev;
- na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v stanovanjski skupnosti;
- po svojih delegatih v občinski skupščini, v samoupravnih interesnih skupnostih in v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena, ter po delegatih v širših družbenopolitičnih skupnostih;
- z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi.

87. člen

Krajevna skupnost se ustanovi v naselju, v delu naselja ali mesta, za več naselij skupaj, kjer so možnosti za uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov.

Pri oblikovanju krajevne skupnosti je potrebno upoštevati zlasti:

- geografsko zaokroženost območja;
- število prebivalcev;
- možnosti sodelovanja občanov v samoupravnih organih v krajevni skupnosti in na drugih področjih;
- možnosti organiziranja in delovanja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

88. člen

Delovni ljudje in občani ustanovijo krajevno skupnost na podlagi razprave, sprejetih stališč in dogovora v organizaciji socialistične zveze delovnega ljudstva.

Pobudo za ustanovitev, združitev krajevnih skupnosti izdvojitev dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko poda:

- krajevna organizacija socialistične zveze delovnega ljudstva in OK SZDL
- zbor delovnih ljudi in občanov posameznega naselja ali več naselij
- skupščina krajevne skupnosti

Krajevna organizacija socialistične zveze mora o pobudi za ustanovitev, združitev krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti, izvesti na teh območjih javno razpravo in podati družbeno oceno o predlagani organiziranosti.

89. člen

O ustanovitvi krajevne skupnosti, združitvi in izdvojitvi odločajo delovni ljudje in občani na referendumu, ki ga razpiše krajevna skupnost.

Priprave za razpis referendumu vodi organizacija SZDL v krajevni skupnosti.

90. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov, ki sklepa o ustanovitvi krajevne skupnosti, skliče predsednik krajevne organizacije socialistične zveze delovnega ljudstva.

91. člen

Novo ustanovljena krajevna skupnost mora najkasneje v 60 dneh sprejeti statut in izvoliti svoje organe.

92. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

Organizacijo in delo krajevne skupnosti ureja njen statut.

Statut krajevne skupnosti podrobneje določa:

- pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njihovega uresničevanja;
- območje, organizacije in organe krajevne skupnosti;
- naloge in način dela organov krajevne skupnosti;
- način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi;
- način oblikovanja in sprejemanja programov, in planov razvoja krajevne skupnosti;
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja;
- način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja;
- način zbiranja sredstev in odločanja o uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti, v skladu s programi razvoja krajevne skupnosti;

— vprašanja o katerih delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo na referendumu;

— druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevne skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej.

93. člen

Osnutek statuta pripravi izvršni organ krajevne skupnosti in ga predloži skupščini in krajevni organizaciji SZDL, da organizira in izvede javno razpravo.

Po zaključku javne razprave izvršni organ, krajevne skupnosti na podlagi pripomb in stališč danih v javni razpravi, sestavi predlog statuta.

Statut sprejme skupščina krajevne skupnosti in je sprejet če sta zanj glasovali dve tretjini vseh delegatov skupščine.

94. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih sprejmejo letne in srednjeročne programe in plane razvoja krajevne skupnosti s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za uresničevanje posameznih in skupnih nalog.

95. člen

Svoje skupne potrebe, interese in naloge v krajevni skupnosti delovni ljudje in občani zadovoljujejo in uresničujejo:

- sredstvi, ki jih sami prispevajo s samopriskevkom ali pridobijo na drugi način;
- z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo temeljne organizacije združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti;
- s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravnih interesnih

skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti;

— z delom davkov, taks in drugih dajatev, zbranih na območjih krajevnih skupnosti, ki jih občina odstopi za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti in občine;

— s prostovoljno združitvijo družbenih sredstev družbenopolitičnih in družbenih organizacij združenj in društev v krajevni skupnosti;

— s sredstvi, ki jih krajevna skupnost ustvari z določenimi dejavnostmi;

— z dopolnimi sredstvi iz proračuna občine;

— z drugimi sredstvi;

96. člen

Merila in kriterije za udeležbo posamezne krajevne skupnosti v dohodku iz prejšnjega člena, ki ga občina odstopi krajevni skupnosti določi občinska skupščina s posebnim aktom.

97. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim delovnim programom.

Namenska sredstva se razporejajo za namene za katere so bila dana.

98. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povezujejo z delovnimi ljudmi in občani v drugi krajevni skupnosti ali se povezujejo v skupnosti krajevne skupnosti v katerih na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

Krajevne skupnosti lahko oblikujejo skupne organe za opravljanje stalnih ali občasnih nalog.

S samoupravnim sporazumom se lahko več krajevnih skupnosti dogovori tudi za oblikovanje skupnih služb ter določi organe za usmerjanje in nadzor nad njihovim delom.

11. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

99. člen

Delovni ljudje in občani s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori samoupravno urejajo medsebojna razmerja, usklajujejo interese in urejajo odnose širšega družbenega pomena.

100. člen

S samoupravnim sporazumom delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovni ljudje v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v mejah svojih samoupravnih pravic usklajujejo svoje interese v družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, združujejo delo in sredstva in urejajo medsebojna razmerja z združevanjem dela in sredstev; ustanavljajo delovne in druge organizacije združenega dela, poslovne in druge skupnosti, določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje in urejanje druga razmerja skupnega pomena.

101. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma se lahko poleg zveze sindikatov tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar se določajo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje ciljev in nalog določenih v njihovem statutu.

102. člen

Udeleženec samoupravnega sporazuma je lahko tudi delovni človek, ki opravlja obrtno ali drugo dejavnost oziroma delovni človek, kisamostojno opravlja poklicno dejavnost če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukciji v temeljni organizaciji oziroma, če združuje svoje delo in sredstva v druge oblike združevanja dela in sredstev.

103. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma drugi delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi po zvezi sindikatov drugih družbenopolitičnih organizacijah ali občinski skupščini.

104. člen

Z družbenim dogovorom organizacije združenega dela, njihova združenja, samoupravne interesne skupnosti, druge organizacije in skupnosti, krajevne skupnosti, sindikat in druge družbeno-politične organizacije zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so skupnega pomena za udeleženca dogovora ali splošnega družbenega pomena za občino.

105. člen

Občinska skupščina spodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje in lahko predpiše, da so posamezne skupnosti in samoupravne organizacije dolžne opraviti postopek za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje.

106. člen

Sprejete družbene dogovore oziroma samoupravne sporazume, kjer je udeleženec občinska skupščina ali njen organ se objavi v uradnem glasilu.

Udeleženec družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma, ki je dal pobudo za sklepanje, je dolžan poskrbeti, da je družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum, potem ko so ga vsi udeleženci sprejeli objavljen v uradnem glasilu.

107. člen

Družbene dogovore in samoupravne sporazume je udeleženec družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma, ki je dal pobudo za sklepanje dolžan predložiti občinski skupščini. Evidenco o sklenjenih družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih vodi upravni organ občine.

12. Finansiranje splošnih družbenih potreb

108. člen

Sredstva za splošne družbene potrebe se zagotavljajo v proračunu občine. Višina sredstev je odvisna od ekonomske moči združenega dela v občini.

109. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno odločajo o obsegu in načinu finansiranja splošnih družbenih potreb v občini v okviru z zakonom določenega sistema virov in vrst dohodkov, taks in drugih davščin, ki so dohodek proračuna občin.

110. člen

Občinska skupščina z odlokom vsako leto posebej določi obseg, višino in namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Sredstva proračuna se uporabljajo za finansiranje organov občine in finansiranje drugih splošnih potreb, določenih z zakonom, tem statutom ali odlokom občinske skupščine.

111. člen

Predlog proračuna občine pripravi izvršni svet občinske skupščine in je tudi odgovoren za njegovo izvrševanje.

112. člen

Predlog proračuna občine se predloži delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih istočasno s sporazumi samoupravnih interesnih skupnostih za zadovoljevanje skupnih potreb, da se o njem izjavijo.

113. člen

Organom, organizacijam in delovnim skupnostim katerim zagotavlja sredstva za delo občina iz proračuna, se določa obseg sredstev primerno načelom svobodne menjave dela. Višina sredstev se zagotavlja na podlagi programa dela. O izvajanju programa dela in porabi sredstev morajo organi, organizacije in delovne skupnosti poročati skupščini najmanj enkrat na leto.

13. Uresničevanje samoupravnih pravic v občini

a) Oblike družbenega samoupravljanja

114. člen

Samoupravljanje delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih in drugih skupnostih je temelj enotnega sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

115. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo oblast in opravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po delegatih v organih upravljanja teh organizacij in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v skupščini družbenopolitične skupnosti kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov odgovornih skupščin.

b) Zbori delovnih ljudi in občanov

116. člen

Delovni ljudje in občani na svojih zborih v krajevnih skupnostih: obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v občini in širši družbeni skupnosti, zavzemajo stališča, dajejo mnenja, pobude in predloge za reševanje posameznih vprašanj in neposredno odločajo o vprašanjih, ki jih določa ta statut.

— obravnavajo poročila in predloge svojih organov samoupravljanja;

— obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v občinski skupščini, skupščinah, širših družbe-

nopolitičnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnostih ter o njih odločajo oziroma dajejo mnenja in predloge;

— predlagajo občinski skupščini in njihovim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njihove pristojnosti;

— predlagajo ukrepe in dajejo predloge organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim in samoupravnim interesnim skupnostim;

— samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut organizacije združenega dela druge samoupravne organizacije ali skupnosti.

— razpravljajo o vseh vprašanjih, za katere je s tem statutom določeno, da jih občinska skupščina daje pred sprejemom v javno razpravo.

117. člen

Zbori delovnih ljudi in občanov se lahko sklicujejo za območje celotne krajevne skupnosti, po naseljih ali delih naselja, lahko pa tudi za več naselij. Območja za katera se sklicujejo zbori delovnih ljudi in občanov, določijo krajevne skupnosti v svojih statutih.

118. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti sklicuje predsednik skupščine krajevne skupnosti.

Zbor delovnih ljudi in občanov je potrebno obvezno sklicati, če s pismeno vlogo to zahteva delegacija krajevne skupnosti za delegiranje delegatov v zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine oziroma delegacije krajevne skupnosti za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, krajevna organizacija socialistične zveze delovnega ljudstva ali izvršni svet skupščine občine.

Če pristojni organ v roku enega meseca od prejema zahteve ne skliče zbora, ga lahko skliče tisti, ki je zahteval sklicanje.

119. člen

Organi krajevne skupnosti, občinske skupščine in organi upravljanja v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena so dolžni obravnavati na zborih delovnih ljudi in občanov sprejeta stališča, mnenja, pobude in predloge in o storjenih ukrepih oziroma o stališčih do tega predloga obvestiti zbere delovnih ljudi in občanov najkasneje v roku 60 dni.

c) Referendum

120. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih in v občini, z referendumom odločajo neposredno o vprašanjih, ki imajo pomen za delovne ljudi in občane iz pristojnosti občinske skupščine.

121. člen

Referendum se lahko razpiše, da se delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, da potrdijo že sprejeti odlok ali drug akt ali da odločijo o posameznih vprašanjih, ki imajo splošni pomen.

122. člen

Referendum v občini se razpiše za celotno območje občine, če pa gre za vprašanje, ki zadeva samo del občine, se lahko razpiše samo za ta del.

123. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum v primerih:

- kadar to predvideva zakon,
- kadar gre za spremembo območja občine, ali za združitev ali razdelitev občine,
- kadar gre za uvedbo občinskega samoprispevka za celotno območje ali del območja občine,
- kadar to zahteva najmanj ena tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v občini, najmanj tretjina krajevnih skupnosti z območja občine ali organizacija sindikata v občini oziroma socialistična zveza delovnega ljudstva v občini,
- kadar to zahteva posamezen zbor občinske skupščine s svojega delovnega področja.

124. člen

Pobudo za razpis referenduma v občini lahko dajo:

- temeljne ali druge organizacije združenega dela, krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, društva in zbori delovnih ljudi in občanov. Občinska skupščina mora v šestdesetih dneh obravnavati pobudo in o njej odločiti.

125. člen

Občinska skupščina razpiše referendum s sklepom, ki ga objavi na način, kot se objavljajo predpisi oziroma splošni akti.

Izid referenduma se objavi na način kot razpis referenduma.

126. člen

Odločitev sprejeta na referendumu je obvezna.

Občinska skupščina ne more izdati nobenega akta v nasprotju z izidom referenduma niti ponoviti referenduma o istem vprašanju v enem letu po izvedbi referenduma.

127. člen

Na podlagi odločitve, sprejete na referendumu, izda občinska skupščina, odlok oziroma sklep, ki se objavi v občinskem uradnem glasilu.

V aktu o odločitvi se določi način izvajanja odločitve in določi organ, ki skrbi za njegovo izvršitev.

d) Javna razprava

128. člen

Z javno razpravo o najvažnejših vprašanjih, pomembnih za politični, gospodarski, družbeni, kulturni ali socialni razvoj, se zagotavlja neposredna in aktivna udeležba delavcev v združenem delu, delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ter uresničevanje njihovega vpliva v postopku priprav in sprejemanja odločitev o vprašanjih, ki imajo skupen ali splošen pomen.

129. člen

V javni razpravi sodelujejo: delovni ljudje in občani organizirani v temeljni organizaciji združenega dela, drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in društvih, občinska skupščina in njeni organi.

130. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutke:

- spremembe in dopolnitve statuta občine,
- dolgoročnih in srednjeročnih programov razvoja občine,

- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom izredne materialne obveznosti,
- razpis občinskega posojila,
- druge predpise oziroma akte, za katere to določa zakon.

131. člen

Organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva v občini v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami organizirajo javno razpravo o pomembnih družbenih odločitvah. Za demokratično vodenje javne razprave in za njeno učinkovitost zagotavljajo družbeno politične organizacije objektivno obveščanje, sodelujejo pri oblikovanju programa, mobilizirajo delovne ljudi in občane za njihovo neposredno udeležbo v javni razpravi in zagotavljajo demokratično vodenje javne razprave.

132. člen

Predlagatelj oziroma organ, ki odloča o vprašanju, ki je v javni razpravi, je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva javno objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njimi pravočasno seznanijo;
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem;
- določiti primerni rok za javno razpravo;
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov;
- ob sprejemu akta obravnavati mnenje, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti;
- na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

e) Anketa

133. člen

Občinska skupščina lahko izvede anketo kadar hoče izvedeti ali ugotoviti mnenje delovnih ljudi in občanov ali zbrati potrebne podatke o važnejših zadevah, ki so širšega družbenega pomena in o njih odločajo v okviru svoje pristojnosti.

III. POGLAVJE

TEMELJI DELEGATSKEGA SKUPŠČINSKEGA SISTEMA

1. Oblikovanje delegacij

134. člen

Delo skupščine občine mora biti organizirano tako, da omogoča:

- da delovni ljudje in občani, organizirani v temeljne samoupravne organizacije in skupnosti ter v družbenopolitične organizacije uveljavljajo v skupščini občine svoje interese in potrebe; s sporazumevanjem in dogovarjanjem opredeljujejo skupne in splošne družbene interese in potrebe ter na ta način uresničujejo svoje pravice, dolžnosti in odgovornosti pri opravljanju funkcij skupščine;
- da določajo delegacije temeljna stališča, izhajajoč iz interesov, potreb in smernic delovnih ljudi in občanov, organiziranih v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter splošne družbene

interese in potrebe; medsebojno sodelujejo v konferencah delegacij in na druge načine pri oblikovanju skupnih stališč in predlogov možnih rešitev za delo delegatov v skupščini občine;

— da občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva, v kateri so združene družbeno politične organizacije, lahko opravlja funkcijo za delegate v družbeno političnem zboru in oblikuje temeljna stališča o pomembnejših vprašanjih nadaljnjega razvoja družbe in socialističnih samoupravnih odnosov;

— da zbori ter delovna telesa skupščine občine in zborov obravnavajo pobude, predloge, mnenja in pripombe, ki jih delovni ljudje in občani izražajo v temeljnih samoupravnih organizacijah, skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah in se nanašajo na delo skupščine; ugotavljajo in obravnavajo stališča in pobude delegacij in konferenc delegacij glede posameznih zadev, o katerih odločajo zbori, razloge zanje in stopnjo doseženega soglasja; pripravljajo, proučujejo in obravnavajo predloge za sprejem aktov skupščine, pri čemer skrbijo zlasti, da so stališča delegacij in stališča, ki so se izoblikovala v zborih, izražena v predloženih aktih oziroma predvidenih rešitvah;

— da lahko družbenopolitične organizacije, združene v Socialistični zvezi delovnega ljudstva kot fronti vseh organiziranih socialističnih sil, zagotavljajo družbenopolitične pogoje za delovanje delegacij, usklajevanje njihovih temeljnih stališč, usmerjanje razprave delovnih ljudi in občanov, zagotavljajo obveščenost delovnih ljudi in občanov, zavzemajo stališča in s tem prispevajo, da delegacije in delegati kar najbolj odgovorno opravljajo svoje delo.

135. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcije skupščine občine, oblikujejo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbeno-političnih organizacijah svoje delegacije.

136. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo delo skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijski, obrtni in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja;

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, določen z ustavo in zakonom.

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja, sodelujejo študenti in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacijo oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, v kateri je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti, ki nima več kot 30 delovnih ljudi, opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma drugimi sklepi.

137. člen

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbeno-političnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oziroma odlokom skupščine občine oblikujejo skupno delegacijo.

138. člen

Delegacija šteje najmanj pet članov.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti samostojno določajo s svojim statutom v skladu z zakonom število članov, sestavo svoje delegacije kakor tudi način izvolitve in odpoklica delegacije.

V vsaki krajevni skupnosti se oblikuje ena delegacija; to volijo delovni ljudje in občani, ki prebivajo na območju krajevne skupnosti.

V skupščino občine delegirajo svoje delegate delavci in drugi delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitične organizacije.

Družbenopolitične organizacije v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva z dogovorom določajo listo kandidatov za delegate v družbenopolitičnem zboru skupščine občine iz vrst svojih delegacij.

139. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem.

Sestava delegacije mora zagotoviti zastopanost delavcev vseh delov delovnega procesa in ustrezati socialni strukturi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti.

Člani delegacije se volijo za štiri leta.

V delegacijo temeljne organizacije združenega dela ne morejo biti voljeni delovni ljudje v tej organizaciji, ki po ustavi ne morejo biti člani delavskega sveta oziroma drugega ustreznega organa upravljanja.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma voljen za člana delegacije iste temeljne samoupravne organizacije oz. skupnosti.

140. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združijo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanj iz pristojnosti skupščine občine, določanja skupnih stališč za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij skupščine občine.

141. člen

Konference delegacij oblikujejo s sporazumom temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s tem statutom in odlokom skupščine občine.

S sporazumom o oblikovanju konference delegacij temeljne samoupravne organizacije in skupnosti uredijo način in postopek oblikovanja konference, način delegiranja delegatov v konferenco, pravico in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela skupščine občine, način sprejemanja stališč in smernic, materialne pogoje za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativno tehničnih nalog za konferenco, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

142. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij zbora združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevnih skupnosti delegirajo v zbor skupščine občine, se določi sporazumno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah in skupnostih, vendar tako, da je zagotovljena ustreznost zastopnost posameznih področij združenega dela oziroma posameznih območij.

143. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira iz svojega sestava, glede na vprašanja, ki se obravnavajo v skupščini občine ali njenih organih, tiste delegate, ki bodo najbolj zastopali interese svoje organizacije oziroma skupnosti in interese celotne družbe.

Delegacija oziroma konferenca delegacij lahko določi enega delegata za posamezno sejo zbora skupščine občine ali več delegatov, vendar vsakega za določene zadeve, ki so na dnevnem redu sej zbora skupščine občine.

144. člen

Delovni ljudje temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti oblikujejo smernice za delo delegacij in oblikovanje njenih temeljnih stališč na zborih delovnih ljudi, preko samoupravnih organov in v družbenopolitičnih organizacijah temeljne samoupravne organizacije in skupnosti.

Delegacije temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti se povezujejo tudi z zbori delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ter z njenimi organi zaradi oblikovanja temeljnih stališč delegacije.

2. Pravice in dolžnosti delegacij in delegatov

145. člen

Izhajajoč iz interesov in smernic temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter splošne družbene interese in potrebe, določa delegacija temeljna stališča za delo delegatov v skupščini občine in za njihovo sodelovanje pri odločanju.

Pri opravljanju svoje funkcije ima delegacija zlasti naslednje pravice in dolžnosti:

— samostojno ali skupaj z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, v skladu z zakonom in tem statutom, delegira iz svojega sestava delegate v zbor skupščine občine;

— obravnava vprašanja, o katerih odločajo zbori skupščine občine ter druga vprašanja, ki zanimajo delegacijo in njeno temeljno samoupravno organizacijo in skupnost, ki jih namerava predlagati v obravnavo skupščini občine;

— sodeluje prek delegatov v celotnem delu in odločanju v skupščini občine;

— spremlja delo skupščine občine in delegatov v skupščini ter obvešča samoupravne organizacije oziroma skupnosti o vprašanjih, ki se obravnavajo in o katerih se odloča v skupščini kakor tudi o pobudah in predlogih delegacij in delegatov drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;

— daje prek delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj in predloge za sprejem aktov in odločitev v skupščini v skladu z zakonom oziroma tem statutom ter uresničuje druge pravice, določene s poslovnikom skupščine občine;

146. člen

Delegacija sodeluje z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti zaradi sporazumnega oblikovanja skupnih rešitev o vprašanjih iz pristojnosti skupščine občine in sporazumnega reševanja drugih vprašanj, ki so skupnega pomena.

147. člen

Delegacije so dolžne o svojem delu in o delu delegatov v skupščini občine poročati temeljnim samoupravnim organizacijam oziroma skupnostim in so za svoje delo odgovorne tem organizacijam in skupnostim.

148. člen

Organizacija socialistične zveze delovnega ljudstva oziroma organizacija sindikata je dolžna prispevati k ustvarjanju pogojev, da delegacije in delegati lahko odgovorno opravljajo svoje delo.

Pri izvrševanju svoje delegatske funkcije morajo imeti delegacije in delegati organizirano pomoč delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organov in strokovnih služb v svoji organizaciji oziroma skupnosti.

Izvršni organ organizacije oziroma skupnosti, v kateri so delegati izvoljeni, njihovi samoupravni organi in strokovne službe, morajo delegatom zagotavljati:

— pravočasno, razumljivo, objektivno in vsestransko informiranje,

— materialne in druge pogoje ter učinkovito metodo dela pri izražanju in usklajevanju interesov, oblikovanju stališč, sprejemanju sklepov in dogovorov ter pri sprotne nadzorovanju uresničevanja dogovorjenega in sklenjenega,

— njihovo načrtno ter sistematično uposabljanje za opravljanje delegatske funkcije.

149. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini občine, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in s temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar pa so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

Delegat je dolžan o delu skupščine in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

150. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov ter sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora, predlagati zboru naj obravnava vprašanja, ki se nanašajo na delo izvršnega sveta skupščine, na izvrševanje zakonov, odlokov skupščine občine in na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zbora pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

Delegat ima pravico, da v skladu s poslovníkom skupščine predlaga izvolitev, imenovanje ali razrešitev funkcionarjev skupščine.

Delegat ima pri izvrševanju svoje dolžnosti pravico zahtevati od državnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti z območja občine podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v skupščini občine.

151. člen

Delegat v skupščini občine uživa imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil, ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je; prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen zapora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje, oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno imunitetna komisija ustreznega zbora proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino občine, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

152. člen

Samoupravna organizacija oziroma skupnost lahko odpokliče svojo delegacijo ali posameznega njenega člana.

Družbeno-politične organizacije lahko z dogovorom v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva predlagajo odpoklic delegata v družbeno-političnem zboru skupščine občine.

Delegacija in vsak njen član, kakor tudi delegat v skupščini občine imajo pravico dati ostavko.

Delegacija samoupravne organizacije oziroma konferenca delegacij lahko izreče delegatu v skupščini neupnico in ga odpokliče.

Odpoklic članov delegacije in delegatov v skupščini občine se načeloma opravlja na način in po postopku za odpoklic delegata v družbenopolitičnem zboru skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

IV. POGlavJE

SKUPščINA OBČINE PTUJ

1. Položaj in pristojnosti

153. člen

Skupščina občine je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

Skupščina občine izvršuje svoje pravice in dolžnosti na polagi in v okviru ustave SRS, zakonov, tega statuta ter svojih odlokov in drugih splošnih aktov.

154. člen

Skupščina občine:

— sprejema statut in odloča o spremembi statuta občine;

— določa splošna načela, cilje in smer politike občine;

— sprejema srednjeročne in dolgoročne plane ekonomskega in družbenega razvoja občine;

— sprejema urbanistični program, urbanistične načrte in druge urbanistične akte;

— sprejema odloke in druge splošne akte;

— sprejema proračun občine in zaključni račun proračuna;

— daje obvezno razlago odlokov;

— spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri sklepanju družbenih dogovorov ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam in skupnostim obveznost sklepanja samoupravnih sporazumov;

— obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;

— razpisuje občinski referendum;

— odloča o razpisu javnih posojil;

— obravnava in določa politiko izvrševanja občinskih odlokov in drugih splošnih aktov;

— obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;

— opravlja družbeno nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini;

— obravnava poročila občinskih organov ter samoupravnih organizacij, za katere tako določa zakon;

— obravnava mnenja in predloge sodišč za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti in obvestila sodišč, javnega tožilstva, javnega pravobranilca in družbenega pravobranilca samoupravljanja o uporabi predpisov in samoupravnih splošnih aktov ter problematiko dela sodišč, javnega tožilstva in družbenega pravobranilca samoupravljanja ter javnega pravobranilca;

— ustanavlja občinske upravne organe in druge organe v občini v skladu z zakonom;

— ustanavlja organizacije združenega dela in druge organizacije v skladu z zakonom;

— opravlja politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta skupščine občine in občinskih upravnih organov ter skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov;

— sprejemačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti nastale motnje v samoupravnih odnosih ali so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija združenega dela oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;

— voli in razrešuje predsednika in podpredsednika skupščine občine;

— voli in razrešuje predsednika in podpredsednika ter člane izvršnega sveta skupščine občine;

— voli in razrešuje predsednika in sodnike ter sodnike porotnike temeljnega sodišča in sodišča združenega dela;

- voli in razrešuje sodnike za prekrške;
- imenuje in razrešuje tajnika skupščine občine;
- imenuje in razrešuje predstojnike občinskih upravnih organov;
- imenuje in razrešuje poslovodne organe in člane organov upravljanja samoupravnih organizacij in skupnosti, za katere je tako določeno z zakonom ali drugim aktom;
- imenuje in razrešuje družbenega pravobranilca samoupravljanja in občinskega javnega pravobranilca;
- imenuje in razrešuje javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namestnike;
- daje soglasje k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev, za katere tako določa zakon;
- opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonih oziroma drugih predpisih in tem statutu.

155. člen

Skupščina občine obravnava tudi druga vprašanja, ki so skupnega pomena za občino in lahko v okviru pravic in dolžnosti sprejema deklaracije in resolucije.

Skupščina občine daje priporočila občinskim organom ter organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim, samoupravnim interesnim skupnostim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim v občinah o vprašanih, ki so splošnega pomena.

156. člen

Skupščina občine lahko sklene, da se predlog odloka ali drugo vprašanje iz njene pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se na referendumu o njem izjavijo, in sicer preden ga sprejme ali o njem odloči ali potem, ko ga je že sprejela oziroma o njem odločila.

Odločitev delovnih ljudi in občanov na referendumu je za skupščino občine obvezna. Eno leto po referendumu skupščina občine ne more izdati odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referendumu.

157. člen

Skupščina občine je dolžna obravnavati pobude in predloge teles občinskih družbenopolitičnih organizacij in jih obvestiti o stališčih, ki jih je sprejela in o razlogih zanje.

2. Sestava in volitve

158. člen

Skupščino občine sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno politični zbor.

Zbor združenega dela sestavljajo delegati delovnih ljudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih.

Zbor krajevnih skupnosti sestavljajo delegati delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

Družbeno-politični zbor sestavljajo delegati delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbeno političnih organizacijah.

159. člen

Zbor združenega dela šteje 55 delegatov, zbor krajevnih skupnosti toliko delegatov, kolikor je v občini krajevnih skupnosti, družbenopolitični zbor pa 30 delegatov.

160. člen

Zbor združenega dela sestavlja 55 delegatov, in sicer:

- 36 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja gospodarstva;
- 4 delegati temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja prosvete in kulture;

— 3 delegati temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja zdravstva in socialnega varstva;

— 3 delegati delovnih skupnosti državnih organov družbeno političnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela in aktivnih vojaških oseb ter civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ.

Glede na udeležbo delovnih ljudi, ki delajo v kmetijski, obrtni in podobni dejavnosti z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico in delavcev, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja, odpade od 55 delegatskih mest v zboru združenega dela:

- 7 delegatov na zasebno kmetijsko dejavnost in
- 2 delegata na zasebno obrt in podobne dejavnosti.

Ne glede na število delovnih ljudi imajo enega delegata v zboru združenega dela delovni ljudje temeljnih organizacij združenega dela in skupnosti s področja kulture in otroškega varstva.

161. člen

V zbor krajevnih skupnosti delegira delegacija vsake krajevnice skupnosti enega delegata.

162. člen

Družbenopolitični zbor sestavlja 30 delegatov. Listo kandidatov za delegate družbenopolitičnega zbora določijo občinske organizacije Zveze komunistov, Socialistične zveze delovnega ljudstva, Zveze sindikatov, Zveze združenj borcev NOV in Zveze mladine z dogovorom v občinski konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Delegate družbenopolitičnega zbora volijo vsi delovni ljudje in občani v občini na splošnih volitvah s tajnim glasovanjem.

3. Področje in delo

163. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanih iz pristojnosti skupščine občine enakopravno oz. na skupni seji, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti skupščine občine, o katerih soodločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, odločajo pristojni zbori skupščine občine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

164. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

1. odločajo:

- o uvedbi postopka za spremembo statuta občine;
- o podelitvi domicila;
- o pobratenju z drugimi občinami;
- o podelitvi občinskih priznanj;
- o vključitvi občine v medobčinske skupnosti;
- o spremembi meja občine.

2. sprejemajo:

- statut in spremembe statuta občine;
 - poslovnik skupščine občine;
- sprejemajo družbene dogovore, odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- temeljne cilje in osnovna razmerja družbeno-ekonomskega razvoja občine, ki so vsebovana v srednjeročnih in dolgoročnih družbenih planih;
- ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito;
- temeljna vprašanja s področja kadrovske politike;
- medobčinsko sodelovanje in regionalno povezovanje;
- sistem informiranja in javnega obveščanja;
- uresničevanje, razvoj in varstvo z ustavo in tem statutom določenega socialističnega samoupravnega sistema;
- organizacijo in naloge izvršnega sveta skupščine občine;
- organizacijo in naloge občinskih upravnih organov;
- organizacijo in naloge drugih občinskih organov;
- 3. volijo in razrešujejo:
 - predsednika in podpredsednika skupščine občine;
 - predsednika in podpredsednika ter člane izvršnega sveta skupščine;
 - predsednika in sodnike ter sodnike porotnike temeljnega sodišča in sodišča združenega dela;
 - sodnike za prekrške;
- 4. imenujejo in razrešujejo:
 - tajnika skupščine občine;
 - predstojnike občinskih upravnih organov;
 - družbenega pravobranilca samoupravljanja in občinskega javnega pravobranilca;
 - javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva, komandirja postaje milice ter njihove namestnike;
 - poslovodne organe in člane organov upravljanja samoupravnih organizacij in skupnosti, za katere je tako določeno z zakonom ali drugim aktom;
- 5. dajejo soglasje
 - k imenovanju poslovodnih organov organizacij posebnega družbenega pomena, če tako določa zakon;
 - k imenovanjem drugih funkcionarjev, če tako določa zakon.
- 6. določajo način delegiranja delegatov:
 - za zbor združenega dela in zbor občin Skupščine SR Slovenije;
 - za svet skupnosti podravske občine
- 7. Opravljajo nadzor:
 - nad delom skupščinskih teles, izvršnega sveta in občinskih upravnih organov;
 - nad zakonitostjo delovanja samoupravnih organizacij in skupnosti v skladu z zakonom;
 - v drugih zadevah, določenih z zakonom ali tem statutom.

165. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno sprejemata odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- družbenoekonomski razvoj občine, srednjeročni in dolgoročni družbeni plan občine ter akte o tekočih družbenoekonomski politiki;
- uresničevanje z družbenimi plani začrtane politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka;
- občinski proračun in zaključni račun;
- uvajanje davkov, taks in drugih davščin;
- družbeno kontrolo cen proizvodov in storitev;
- zadolževanje občine, prevzemanje jamstva in na druga premoženjska pravna razmerja v občini;
- razpis javnega posojila in uvedbo samopriskveva

za območje več krajevnih skupnosti ali za območje občine;

- občinski referendum;
- obveznost ustanavljanja oziroma ustanovitev, načela za organizacijo, medsebojna razmerja delavcev ter obveznosti plačevanja prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim;
- potrditev samoupravnih sporazumov o ustanovitvi in statutih samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine in soglasja k odločitvam, ki so bistvenega pomena za uresničevanje pravic in obveznosti delovnih ljudi, združenih v samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, če tako določa zakon;
- soglasje oziroma potrditev samoupravnih in drugih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti, če tako določa zakon;
- odločitve o začasni ureditvi vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če samoupravna interesna skupnost o takih vprašanjih sama ne odloči;
- začasne ukrepe v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah splošnega družbenega pomena;
- ustanavljanje organizacij združenega dela ter drugih organizacij, kadar je ustanovitelj skupščina;
- stanovanjsko politiko in usmerjanje razvoja stanovanjskega gospodarstva;
- gospodarjenje s prostorom, prostorsko in urbanistično planiranje, ukrepe za uresničevanje s prostorskim in urbanističnim planom začrtane razvojne politike občine;
- področje komunalnega gospodarstva;
- gospodarjenje s stavbami v družbeni lasti in kmetijskimi zemljišči ter na urejanje in izkoriščanje zemljišč v splošni rabi;
- varstvo prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi;
- varstvo rastlin in živali pred kužnimi boleznimi;
- varstvo narave, človekovega okolja, kulturnih in zgodovinskih spomenikov in naravnih znamenitosti;
- varnost prometa, varstvo pred požari in naravnimi nesrečami;
- občinski praznik;
- na druge zadeve skupnega pomena za delovne ljudi in občane v združenem delu in v krajevnih skupnostih.

166. člen

Družbenopolitični zbor spremlja politično stanje in razvoj v občini, skrbi, da se na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja uveljavlja temeljna smer socialističnega samoupravnega razvoja in v zvezi s tem zavzema stališča in daje predloge drugima zboroma skupščine občine oziroma skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti v zadevah, o katerih te enakopravno odločajo s pristojnima zboroma skupščine občine.

Družbeno-politični zbor sodeluje v postopku, sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti, tako da sprejema stališča v zadevah, ki se nanašajo zlasti na:

- temeljne cilje in osnovna razmerja družbeno-ekonomskega razvoja občine, ki jih vsebuje srednjeročni in dolgoročni družbeni plan občine;
- uresničevanje ustavnosti, zakonitosti in varstvo svoboščin in pravic človeka in občana;
- družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov in družbene lastnine;

- družbenoekonomski položaj in združevanje kmetov;
- samostojno osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov;
- združevanje občanov, javne shode in prireditve;
- položaj verskih skupnosti.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti ter skupščine samoupravne intresne skupnosti iz 176. člena tega statuta ne morejo sprejeti odloka ali drugega splošnega akta iz navedenih področij v nasprotju s stališčem družbeno-političnega zbora.

167. člen

Zbor združenega dela samostojno in v skladu z njegovo pristojnostjo sprejema odloke in druge splošne akte ter obravnava zadeve, ki se nanašajo na:

- stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij;
- družbenoekonomske odnose v združenem delu in na samoupravljanje v organizacijah združenega dela;
- medsebojna razmerja v združenem delu;
- varstvo pri delu;
- nadomestilo organizacijam združenega dela, ki jim občinski ukrepi za izvajanje določene ekonomske politike trajneje in v večjem obsegu onemogočajo normalno reprodukcijo;
- časne ukrepe zoper organizacije združenega dela;
- družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje;
- organiziranje temeljnih organizacij;
- druge zadeve s področja gospodarstva, za katere je pooblaščen s tem statutom ali z drugimi predpisi.

168. člen

Odlok, s katerim se izloča del dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter namen in obseg sredstev za te potrebe, ne more biti sprejet, če ga ne sprejme zbor združenega dela.

169. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno v skladu z njegovo pristojnostjo:

- sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti skupščine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih;
- obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti;
- določa kriterije za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih intresnih skupnosti mnenje in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja krajevnih skupnosti v občini;
- obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik;
- obravnava vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi in organizacijami združenega dela v občini, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi, ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge;
- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti in parkov ter naselij;

— obravnava vprašanja upravljanja občinskih cest in ureja promet na njih ter urejanja in vzdrževanja pokopališč;

- sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti;
- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na državljanska stanja, javni red in mir, združevanje občanov, javne shode in prireditve;
- obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;
- opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

170. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji:

- volijo in odpokličejo delegate za zbor občin Skupščine SR Slovenije;
- volijo in odpokličejo člane predsedstva Skupščine SR Slovenije;
- opravljajo druge zadeve, če tako določa zakon, ta statut ali poslovnik skupščine občine.

171. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbor mora o stališčih in predlogih razpravljati in predlagatelje obvestiti o svojih stališčih.

Če pristojni zbor s stališčem oziroma predlogom ne soglaša, je lahko odlok ali drugi splošni akt sprejet šele potem, ko se opravi poseben postopek usklajevanja stališč, ki ga določa poslovnik skupščine občine.

172. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja samostojno obravnava vprašanja s teh področij, spremlja stanje in razvoj, zavzema stališča, sprejema sklepe in daje pobude za izvajanje politike, predpisov in drugih splošnih aktov skupščine občine, obravnava stanja kadrov in potrebe po kadrih, spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju, razvija sodelovanje in usklajuje odnose temeljnih organizacij združenega dela oziroma skupnosti, ter daje organizacijam združenega dela, samoupravnim intresnim skupnostim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim priporočila o teh vprašanjih.

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta skupščine občine poročila in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od občinskih organov.

173. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji.

Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri sprejemanju odloka ali drugega akta, lahko sklenejo, da bodo odlok ali akt obravnavali ali pa tudi sprejeli skupaj.

Če zbori sklenejo, da bodo zasedali skupaj, glasujejo delegati vsakega zbora posebej.

Predsednik skupščine občine lahko v sporazumu s predsedniki zborov skliče seje zborov, na kateri zbori skupaj obravnavajo vprašanja, ki so skupnega pomena za zборе.

174. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov.

Zbor veljavno sprejme odlok, drug splošni akt ali drugo odločitev z večino glasov vseh delegatov v zboru, če se s tem statutom ne zahteva višja stopnja soglasja. Druge odločitve, ki so proceduralne narave, sprejema zbor z večino glasov navzočih delegatov.

Kadar zbori skupščine občine odločajo na skupni seji, veljavno sklepajo z večino glasov vseh delegatov vseh zborov na seji, na katerih je navzoča večina vseh delegatov vsakega zbora.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovnikom sklene tako, se glasuje tajno.

175. člen

Skupščina občine in vsak zbor ima svoj poslovnik, s katerim urejajo delo, faze postopka za sprejemanje odlokov, splošnih aktov in drugih odločitev glede na doseženo stopnjo soglasja, natančneje določijo delovna področja zborov, soodločanje skupščin samoupravnih intresnih skupnosti s pristojnimi zbori, način ukrajavanja njihovega dela in druge za delo skupščine občine in njenih zborov pomembne zadeve.

4. Enakopravno odločanje skupščin samoupravnih intresnih skupnosti za območje občine s pristojnimi zbori skupščine občine

176. člen

Skupščine samoupravnih intresnih skupnosti za območje občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na področja dejavnosti samoupravnih intresnih skupnosti, na katerih samoupravne interesne skupnosti delujejo;

- obravnavajo plan družbenega razvoja občine;
- obravnavajo letni plan razvoja dejavnosti v posamezni samoupravni interesni skupnosti;
- odločajo o ustanavljanju oziroma ukinjanju dejavnosti, ustanov in zavodov, ki delujejo na območju posamezne samoupravne interesne skupnosti.

Skupščina samoupravne interesne skupnosti daje pobude skupščini občine za razreševanje zadev s področja samoupravne intresne skupnosti, ki so v pristojnosti skupščine občine.

Natančneje določbe o enakopravnem odločanju skupščin samoupravnih intresnih skupnosti za območje občine s pristojnimi zbori skupščine določa poslovnik skupščine občine.

177. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti potrjujeta statute skupščin samoupravnih interesnih skupnosti.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti določita višino prispevka za zagotovitev potrebnih sredstev za normalno delovanje osnovne dejavnosti in za zagotavljanje solidarnosti z odlokom za obdobje enega leta, v kolikor posamezna samoupravna interesna skupnost ni sposobna samoupravno zagotoviti normalno delovanje na svojem območju.

178. člen

Pri skupnem odločanju zborov skupščine občine in skupščin samoupravnih intresnih skupnosti veljajo do-

ločila, ki so določena v tem statutu za zборе skupščine občine.

5. Predsednik in podpredsednik skupščine občine in predsedniki zborov

179. člen

Skupščina občine ima predsednika in podpredsednika.

Skupščina občine izvoli predsednika in podpredsednika izmed delegatov v občinski skupščini na predlog občinske konference SZDL po prej opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov vseh delegatov vseh zborov skupščine.

Predsednik in podpredsednik ne moreta biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljena za to funkcijo.

180. člen

Predsednik skupščine občine:

- predstavlja skupščino občine,
- sklicuje in vodi skupne seje zborov skupščine,
- skrbi, da se dela po skupščinskem poslovniku,
- skrbi za javnost dela skupščine in za uveljavljanje pravic delegatov v zvezi z opravljanjem njihove funkcije v skupščini,

— podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejema skupščina, razen resolucij in priporočil, ki jih sprejema posamezen zbor,

— opravlja druge zadeve, ki so mu dane s skupščinskim poslovnikom.

181. člen

Podpredsednik skupščine pomaga predsedniku pri delu in opravlja v dogovoru z njim posamezne zadeve iz njegovega delovnega področja.

Če je predsednik skupščine zadržan, ga nadomestuje podpredsednik.

182. člen

Vsak zbor skupščine občine ima predsednika in podpredsednika, ki ju izvoli izmed delegatov zbora.

Predsednik zbora predstavlja zbor in vodi seje zbora, skrbi, da zbor dela po poslovniku, podpisuje resolucije in priporočila zbora in opravlja druge zadeve, ki so določene s poslovnikom skupščine oz. zbora.

Predsednik zbora je dolžan sklicati sejo zbora, če to zahteva predsednik skupščine občine, njen izvršni svet ali najmanj deset delegatov v zboru. Če predsednik zbora ne skliče seje, ki bi jo po statutu moral sklicati, jo lahko skliče skupina desetih delegatov ali predsednik skupščine občine.

183. člen

Predsednik in podpredsednik skupščine in predsedniki zborov sestavljajo **predsedstvo skupščine**.

Pri delu predsedstva skupščine sodeluje predsednik izvršnega sveta in tajnika skupščine občine.

Pri delu predsedstva skupščine sodelujejo predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, kadar predsedstvo skupščine razpravlja o zadevah, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine lahko sodelujejo tudi funkcionarji v skupščini, ki jih določi predsedstvo skupščine.

184. člen

Predsedstvo skupščine:

- obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in njihovega

sodelovanja s skupščinami samoupravnih intresnih skupnosti;

— skrbi za pravočasno pošiljanje gradiv, ki se obravnavajo v zborih in za zagotovitev drugih pogojev za delo delegatov;

— skrbi za sodelovanje skupščine v Skupščino SR Slovenije, svetom Skupnosti podravske občine in skupščinami drugih občin;

— skrbi za sodelovanje skupščine z družbenopolitičnimi organizacijami, samoupravnimi intresnimi skupnostmi, organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi;

— skrbi za izvajanje poslovnika skupščine in razlaga določbe poslovnika glede pristojnosti zborov in teles skupščine;

— sprejema stališča o drugih s poslovníkom določenih vprašanj, ki so skupnega pomena za delo zborov.

6. Tajnik skupščine občine

185. člen

Skupščina občine ima tajnika.

Za opravljanje strokovnih in organizacijsko tehničnih nalog v zvezi z delovanjem skupščine občine, njenih zborov in delovnih teles ter za sodelovanje z delegacijami in konferencami delegacij ima skupščina občine tajništvo skupščine.

Tajništvo skupščine občine vodi tajnik skupščine, ki ga imenuje skupščina občine in je za svoje delo in delo tajništva skupščine odgovoren skupščini občine.

186. člen

Organizacijo in delovno področje tajništva skupščine določa skupščina občine z odlokom na predlog predsedstva skupščine.

7. Delovna telesa skupščine občine in njenih zborov

187. člen

Skupščina občine in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna in občasna delovna telesa za proučevanje predlogov dolokov in drugih aktov ter druga vprašanja s svojega delovnega področja in spremljanje izvrševanje odlokov in drugih aktov skupščine občine.

Sestavo, naloge in način dela teles določajo poslovnik in sklepi skupščine občine oziroma zborov.

188. člen

Skupščina občine ima naslednje stalne komisije:

- komisija za volitve in imenovanja;
- statutarno-pravno komisijo;
- komisijo za vprašanja borcev NOV;
- komisijo za odlikovanja in priznanja;
- komisijo za vloge in pritožbe;
- komisijo za družbeno nadzorstvo.

Vsak zbor skupščine občine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

Sestavo, naloge in način dela komisij za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja določajo poslovnik zborov.

189. člen

S poslovníkom skupščine občine so lahko posameznim delovnim telesom skupščine in njenim zborom dana pooblastila, da opravljajo ankete in poizvedbe ter v ta namen zahtevajo od državnih organov in organizacij potrebne podatke, spise in drugel istine, kakor tudi druga pooblastila za izpolnitev njihovih nalog.

Delovna telesa skupščine občine in zborov ne morejo imeti preiskovalnih ali drugih sodnih funkcij.

8. Družbeni sveti

190. člen

Zaradi uresničevanja stalnega sodelovanja skupščine občine, njenega izvršnega sveta in upravnih organov ter drugih organov skupščine občine z družbenopolitičnimi organizacijami in drugimi družbenimi dejavniki se v občini oblikujejo družbeni sveti.

Družbeni sveti zagotavljajo demokratično izmenjavo mnenj, družbeno koordinacijo in oblikovanje stališč teh organov in organizacij pri pripravi odlokov in drugih aktov, pri vprašanjih v zvezi z določanjem in izvajanjem politike in pri uresničevanju širšega družbenega nadzorstva nad delom organov državne uprave.

191. člen

Družbeni sveti se lahko ustanovijo tudi v posameznih občinskih upravnih organih. Ti družbeni sveti obravnavajo vprašanja, ki se nanašajo na izvajanje politike in izvrševanje zakonov in drugih predpisov, odlokov ter drugih splošnih aktov skupščine občine; spremljajo tudi delo teh organov in opravljajo družbeno nadzorstvo nad njihovim delom.

192. člen

Izvršni svet in občinski upravni organi so dolžni, da se ravna po predlogih in priporočilih družbenih svetov iz 190. člena, občinski upravni organi pa tudi po predlogih in priporočilih družbenih svetov iz 191. člena tega statuta, v okviru in na način, določen z aktom o ustanovitvi družbenega sveta.

193. člen

Družbeni svet sestavljajo predsednik in določeno število članov.

Člane družbenega sveta določajo organi in organizacije, ki sodelujejo pri delu sveta, odvisno od vprašanj, ki so na dnevnem redu seje sveta, če z odlokom skupščine občine ni drugače določeno.

Člani družbenega sveta so lahko tudi priznani znanstveni in strokovni delavci.

194. člen

Družbeni sveti iz 190. člena se ustanovijo z odlokom skupščine občine, s katerim se določi sestava, področje in način dela družbenih svetov.

Družbeni sveti iz 191. člena se ustanovijo s predpisom izvršnega sveta v skladu z odlokom skupščine občine. S predpisom se določi sestava, področje in način dela družbenih svetov.

V. POGLAVJE

IZVRSNI SVET

1. Položaj in sestava

195. člen

Izvršni svet je izvršilni organ skupščine občine. Izvršni svet opravlja svoje pravice in dolžnosti na podlagi in v okviru zakonov, tega statuta, odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine.

Izvršni svet v okviru pravic in dolžnosti občine skrbi za izvajanje politike in izvrševanje zakonov, odlokov in drugih predpisov, za pripravljanje in uresničevanje družbenih planov ter je odgovoren skupščini občine za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini, kakor tudi za delo občinskih upravnih organov.

196. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, eden ali več podpredsednikov in določeno število članov, ki jih določi skupščina občine.

Predsednika izvršnega sveta in podpredsednika voli občinska skupščina na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva po opravljenem kandidacijskem postopku, člane izvršnega sveta pa na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva. Predstojniki občinskih upravnih organov so lahko člani izvršnega sveta, o čemer odloča skupščina občine na predlog predsednika izvršnega sveta.

Mandatna doba predsednika in članov izvršnega sveta je štiri leta.

Za predsednika izvršnega sveta je lahko ista oseba izvoljena največ dvakrat zaporedoma.

Člani izvršnega sveta so lahko izvoljeni na isto funkcijo ponovno še za štiri leta.

197. člen

Predsednik izvršnega sveta lahko predlaga skupščini občine razrešitev posameznih članov izvršnega sveta in izvolitev novih.

Razrešitev ali odstop predsednika izvršnega sveta ali ostavka večine članov sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Če izvršni svet odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega sveta.

198. člen

Po vsakem konstituiranju novoizvoljene skupščine občine se voli novi izvršni svet skupščine.

2. Pristojnosti in način dela

199. člen

Izvršni svet pri opravljanju izvršne funkcije v okviru pravic in dolžnosti občine zlasti:

— spremlja stanje in potrebe v razvoju občine in predlaga skupščini občine določanje politike;

— predlaga skupščini občine sprejem odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov ter daje mišljenje o predlogih odlokov in drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih skupščini občine predlagajo drugi pooblašteni predlagatelji;

— določa predlog splošne bilance sredstev za splošno in skupno porabo družbenega plana in proračuna občine ter občinskega zaključnega računa;

— določa predlog programa gospodarskega, prostorskega in urbanističnega razvoja kakor tudi predloge sklepov, drugih predpisov in splošnih aktov iz pristojnosti skupščine občine;

— skrbi za izvajanje politike in izvrševanje sklepov, drugih predpisov in splošnih aktov skupščine občine, za katerih izvrševanje so odgovorni organi občine;

— skrbi za izvrševanje zveznih in republiških zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, za katerih izvrševanje so odgovorni organi občine;

— izdaja odredbe, navodila, pravilnike in druge predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine;

— izvršuje proračun občine;

— skrbi za izvajanje politike splošnega ljudskega odpora in o izvajanju priprav na obrambo v občini v okviru pravic in dolžnosti občine;

— usmerja in usklajuje delo občinskih upravnih organov in organizacij na področju ljudske obrambe, za-

gotavlja, da ti organi izvajajo politiko skupščine občine in izvršujejo predpise ter nadzorujejo delo teh organov in organizacij pri obrambnih pripravah;

— določa osnove za pripravo predloga obrambnega načrta občine in skrbi za organizirano in načrtno pripravljanje in dopolnjevanje obrambnih načrtov temeljnih upravnih organov za delo v vojni;

— skrbi za izdelavo in izvajanje ukrepov za pripravljenost upravnih organov, organizacij združenega dela, samoupravnih intresnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij za primer neposredne vojne nevarnosti;

— obravnava varnostno problematiko in daje mnenje k varnostni oceni;

— predlaga ustanovitev in odpravo občinskih upravnih organov, ki jih po statutu ali odloku ustanovi skupščina občine ter predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov in strokovnih služb;

— predlaga ustanovitev zavodov in strokovnih služb za proučevanje in pripravo zadev iz svoje pristojnosti;

— usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov in strokovnih služb in nadzoruje zakonitost njihovega dela;

— odloča v sporih o pristojnosti med občinskimi upravnimi organi;

— spremlja stanje kadrov v občini in predlaga ukrepe s področja kadrovske politike;

— daje soglasje k cenam komunalnih storitev in sprejema ukrepe s področja družbene kontrole cen;

— daje iniciativo za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje na področjih in vprašanjih, ki so pomembna za občino in sodeluje v družbenem dogovarjanju v imenu občine, kadar je za to z zakonom, drugim predpisom ali sklepom skupščine občine pooblaščen;

— sprejme poslovnik o svojem delu in njegove spremembe;

— opravlja tudi druge zadeve v skladu z zakonskimi in drugimi predpisi ter tem statutom.

200. člen

Izvršni svet opravlja v okviru pooblastil napram organizacijam in skupnostim naslednje pravice in dolžnosti:

— predlaga sprejem samoupravnih sporazumov o osnovah plana samoupravnih organizacij in skupnosti ter nudi ustrezno pomoč nosilcem planiranja;

— nadzoruje zakonitost dela organizacij in skupnosti, kadar je za to pooblaščen z zakonom, tem statutom oziroma sklepom skupščine občine;

— predlaga in izvaja ukrepe, predpisane zaradi določanja pogojev za čimbolj skladno in stabilno razvijanje odnosov v pridobivanju dohodka in njegovi delitvi,

— daje pobudo za sprejem začasnih ukrepov družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine ter izvajanje teh ukrepov, kot to predvideva zakon oziroma sklep skupščine občine.

201. člen

Izvršni svet pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti sodeluje z ustreznimi organi samoupravnih intresnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, organizacij združenega dela in njihovimi združenji, krajevnimi skupnostmi ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini.

Če izvršni svet obravnava zadeve, ki jih predlože samoupravne intresne skupnosti v občini, za sejo skupšči-

ne občine, povabi na svojo sejo predsednike izvršilnih organov teh skupnosti.

202. člen

Odnosi izvršnega sveta do organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti temelje na pravicah in dolžnostih, ki so določene z ustavo, zakonom in statutom občine.

203. člen

Izvršni svet obravnava iniciative, mnenja, pripombe in predloge družbenopolitičnih organizacij ter jih obvešča o sprejetih ukrepih in rezultatih teh ukrepov.

204. člen

Izvršni svet dela in odloča o zadevah iz svoje pristojnosti na sejah. Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

205. člen

Predsednik izvršnega sveta predstavlja izvršni svet, sklicuje in vodi seje sveta ter skrbi za uresničevanje sklepov in delovnih programov sveta.

Predsednika v njegovi odsotnosti nadomestuje podpredsednik.

206. člen

Izvršni svet je dolžan obveščati skupščino občine o svojem delu. Izvršni svet lahko predlaga pristojnemu zboru skupščine občine, da se odloži obravnavanje predloga odloka ali drugega akta skupščine občine.

Izvršni svet je dolžan zborom skupščine občine na njihovo zahtevo kot tudi na lastno iniciativo, najmanj pa enkrat letno dati poročilo o izvajanju politike in o izvajanju odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine.

207. člen

Ce izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti uresničevanja določene politike, izvrševanja odlokov ali drugega akta skupščine občine, ki je predlagan za izdajo ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predložen odlok ali drug akt, ki je predlagan za izdajo, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor skupščine občine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora skupščina občine obravnavati. Če skupščina občine izglasuje izvršnemu svetu nezaupnico, je ta dolžan odstopiti.

208. člen

Delegati kateregakoli zbora skupščine občine lahko v svojem zboru zahtevajo, naj se obravnavajo posamezna vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

209. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico sprožiti obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta, dati pobudo za pripravo odlokov in drugih aktov, za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet in predpisov, ki jih izdaja sam ter predlagati izvršnemu svetu, naj določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov.

Člani izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost, da v skladu z stališčem izvršnega sveta predstavljajo izvršni svet v skupščini občine.

210. člen

Izvršni svet ima pri izvajanju svojih nalog pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih

interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov podatke in pojasnila o vprašanjih iz njegovega delovnega področja.

Organizacija združenega dela mora izvršnemu svetu poslati na njegovo zahtevo obvestila in podatke, ki jih potrebuje za izvajanje nadzorstva zakonitosti.

211. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati skupščine občine. O imuniteti članov izvršnega sveta odloča izvršni svet.

212. člen

Podrobnejša določila o organizaciji, sestavi in načinu dela izvršnega sveta se določijo z odlokom skupščine občine.

VI. POGLAVJE

OBCINSKI UPRAVNI ORGANI

1. Pravice, dolžnosti in odgovornosti

213. člen

Zadeve državne uprave iz občinske pristojnosti opravljajo občinski upravni organi, organizacije in strokovne službe.

214. člen

Z odlokom skupščine občine, izdanim na podlagi zakona, se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da na področju svoje dejavnosti urejajo s svojimi akti določene odnose širšega pomena, da odločajo v posameznih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z odlokom skupščine občine, ki temelji na zakonu, se lahko določi način izvrševanja javnih pooblastil, ki so poverjene posameznim organizacijam in skupnostim ter pravice skupščine in drugih organov občine glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

215. člen

Upravni organi so dolžni svoje z ustavo, zakonom in tem statutom določene naloge opravljati na način, ki ustreza samoupravnemu položaju in pravicam delovnih ljudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, skladno z načeli svobodnega socialističnega samoupravnega združevanja in samoorganiziranja delovnih ljudi ter svoboščinami, pravicami in dolžnostmi človeka in občana.

216. člen

Upravni organi so samostojni pri opravljanju svojih nalog v okviru pooblastil, ki jih imajo po ustavi in zakonih, tem statutu in odlokih skupščine občine, ravnati pa se morajo tudi po splošnih smernicah in načelnih stališčih skupščine občine in njenega izvršnega sveta; v zadevah, ki so splošnega pomena za republiko, pa se morajo ravnati tudi po obveznih navodilih pristojnih republiških upravnih organov.

217. člen

Upravni organi so za svoje delo in za stanje na področjih, za katera so ustanovljeni, v okviru svojih pravic

in dolžnosti odgovorni skupščini občine in njenemu izvršnemu svetu.

Upravni organi so v uresničevanju svoje odgovornosti za stanje na svojih delovnih področjih dolžni spremljati stanje na teh področjih, zagotavljati za to potrebne informacije, zagotavljati zakonitost, opravljati nadzorstvo, sodelovati v pripravi in uresničevanju družbenih planov in drugih ukrepov, pobud in aktivnosti, ki imajo pomen za zagotavljanje splošnih družbenih interesov in pravic občanov in delovnih ljudi.

Zato so upravni organi dolžni predvsem:

- izvajati določeno politiko;
- izvrševati zakone, druge predpise in splošne akte oziroma zagotavljati njihovo izvrševanje;
- pripravljati odloke, druge predpise in splošne akte in opravljati druga strokovna dela za skupščino občine in njen izvršni svet;
- dajati pobude za sklepanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, ki imajo pomen za skupne in splošne družbene interese ter za interese združenega dela in občanov;
- pravočasno dajati pobude in spremljati pripravo samoupravnih sporazumov o temeljnih planov samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma dogovorov o temeljnih planov družbenopolitičnih skupnosti ter nosilec planiranja nuditi strokovno pomoč;
- odločati v upravnih stvareh ter opravljati v okviru pooblastil in zakona nadzorstvo nad zakonitostjo aktov, s katerimi se odloča o pravicah in obveznostih občanov ter samoupravnih organizacij in skupnosti, nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in inšpekcijsko nadzorstvo ter ukrepati v skladu z zakonom;
- obveščati skupščino občine in njen izvršni svet o stanju in pojavih, ki imajo pomen za krepitev zakonitosti, za zaščito pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, za usklajevanje gospodarskih gibanj in za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, ter predlagati ustrezne ukrepe oziroma ukrepati v lastni pristojnosti;
- pravočasno opozarjati organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbenopolitične organizacije na stanje in pojave in gibanja, ki imajo pomen za uresničevanje njihovega z ustavo določenega položaja v družbi.

218. člen

Upravni organi so pri uresničevanju odgovornosti za stanje na področjih, za katere so ustanovljeni, dolžni sodelovati z drugimi državnimi organi, z družbenopolitičnimi organizacijami določenimi v ustavi in z drugimi družbenimi organizacijami, organizacijami združenega dela ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

219. člen

Upravni organi pripravljajo odloke, druge predpise in splošne akte za potrebe skupščine občine in njenega izvršnega sveta v skladu z njihovimi programi dela oziroma na posebno zahtevo ali na lastno pobudo; pri tem se ravna po načelnih stališčih in smernicah skupščine in izvršnega sveta, če sta jih ta sprejela o določenih vprašanjih.

Upravni organi pripravljajo tudi analitična, informativna in druga gradiva za skupščino in njen izvršni svet; pri tem sodelujejo s strokovnimi organizacijami oziroma jim lahko poverijo izdelavo takih gradiv, če so za pripravo takih gradiv potrebne zahtevnejše raziskave ali uporaba posebnih strokovnih ali znanstvenih metod, ki jih ni mogoče zagotoviti v upravnem organu.

220. člen

Kadar predpise in splošne akte pripravljajo delovna telesa skupščine, delegati, delegacije ter samoupravne organizacije in skupnosti, so jim upravni organi dolžni dajati ustrezne podatke in obvestila ter strokovna mnenja o vprašanih s svojega delovnega področja. Upravni organi so tudi dolžni na zahtevo delegatov in delegacij dajati obvestila o ustreznih vprašanih s svojega delovnega področja ter jim nuditi strokovno pomoč, potrebno za izvrševanje njihovih funkcij.

221. člen

Upravni organi sodelujejo s strokovnimi službami samoupravnih interesnih skupnosti ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, zahtevajo od njih občasna poročila in podatke ter pojasnila in mnenja o vprašanih z njihovega delovnega področja.

Upravni organi sodelujejo s strokovnimi službami samoupravnih interesnih skupnosti pri pripravi poročil, informacij, predlogov in drugega gradiva za skupščino in za izvršni svet o vprašanih, o katerih skupščine samoupravnih interesnih skupnosti enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine, kakor tudi o drugih vprašanih, ki imajo skupen pomen za samoupravne interesne skupnosti in upravne organe.

222. člen

Upravni organi morajo v okviru svojega delovnega področja in svojih pooblastil med seboj sodelovati o vprašanih, ki so zanje skupnega pomena. V ta namen lahko sklicujejo skupne sestanke in posvetovanja, ustanavljajočasne skupne strokovne komisije in delovne skupine, izmenjujejo mnenja in izkušnje ter organizirajo druge oblike medsebojnega sodelovanja.

223. člen

Upravni organi poročajo skupščini občine o svojem delu.

Na zahtevo skupščine, posameznega zbora in telesa so dolžni upravni organi dajati podatke, pojasnila in obvestila o zadevah s svojega delovnega področja; po naročilu skupščine, posameznega zbora oziroma izvršnega sveta so dolžni raziskati stanje na posameznem področju oziroma proučiti posamezno vprašanje, pripraviti poročilo, elaborat ali osnutek predpisa oziroma drugega ukrepa ali izvršiti v določenem roku posamezno zadevo s svojega delovnega področja ter o tem poročati.

224. člen

Izvršni svet usklajuje delo upravnih organov in ga usmerja; pri tem obravnava vprašanja, ki se tičejo delovnih področij več upravnih organov, zavzema načelna stališča v takih vprašanih in določa smernice za usklajevanje dela ustreznih upravnih organov.

Izvršni svet določa splošne smernice oziroma zavzema načelna stališča tudi o temeljnih in drugih pomembnejših vprašanih v zvezi z izvajanjem politike, zakonov in drugih predpisov, kakor tudi o vprašanih v zvezi s pripravo odlokov in drugih predpisov, oziroma ukrepov na posameznih področjih.

Upravni organi lahko zahtevajo od izvršnega sveta, da obravnava in zavzema stališča o posameznih vprašanih v zvezi z izvajanjem politike, zakonov in drugih predpisov, kakor tudi o vprašanih v zvezi s pripravo odlokov ali drugih predpisov oziroma ukrepov.

225. člen

V okviru svojih pravic in dolžnosti upravni organi obveščajo družbeno politične organizacije, navedene v tem statutu, o stanju, o pojavih in problemih v občini oziroma na posameznih področjih družbenega življenja,

ki so pomembna za uresničevanje vloge teh organizacij.

Upravni organi sodelujejo z družbenimi organizacijami in združenji občanov v zadevah, ki so pomembne za uresničevanje ciljev združevanja in za delo teh organov ter za razvijanje ustreznih aktivnosti delovnih ljudi in občanov v okviru teh organizacij in združenj, kot za izvrševanje družbenih nalog, ki so zaupane tem organizacijam in združenjem.

226. člen

Delo upravnih organov mora biti organizirano tako, da je zagotovljeno uresničevanje pravic, obveznosti in interesov občanov.

Upravni organi so dolžni, da proučijo pobude in predloge, ki jih pošiljajo občani in na njih odgovarjajo.

227. člen

Delo upravnih organov je javno.

Upravni organi seznanjajo javnost prek sredstev javnega obveščanja o izvrševanju nalog s svojega delovnega področja, o predpisih in ukrepih, ki jih pripravljajo kakor tudi o predlogih drugih odločitev, ki se nanašajo na širši krog delovnih ljudi in občanov.

Upravni organ mora varovati tajnost podatkov, ki so z zakonom ali drugim predpisom določeni kot državna ali uradna tajnost.

2. Organizacija upravnih organov ter imenovanje in razreševanje predstojnikov

228. člen

Za opravljanje upravnih nalog iz občinske pristojnosti se ustanovijo upravni organi.

Upravni organi se ustanovijo za eno, lahko pa tudi za več med seboj povezanih področij, če se izvrševanje upravnih nalog na teh področjih zaradi skupnih interesov, značaja in obsega nalog ter načina delovanja upravnega organa, lahko smotrneje organizira v enem organu.

229. člen

Za opravljanje specializiranih strokovnih nalog, ki imajo pomen za občino, oziroma za opravljanje določenih organizacijskih in z njimi povezanih strokovnih nalog za potrebe skupščine in njenega izvršnega sveta, kakor tudi za opravljanje drugih nalog, katerih izvrševanje ne zagotavljajo upravni organi, se ustanovijo samostojne strokovne službe, v katerih se lahko opravljajo določene naloge tudi za potrebe drugih organov in organizacij v občini, če jim jih ti poverijo.

Samostojne strokovne službe imajo položaj, pravice in dolžnosti upravnih organov.

230. člen

Upravni organi se ustanovijo kot individualno vodeni upravni organi in kot kolegijski upravni organi.

Individualno vodeni upravni organi so: sekretariati oziroma oddelki, uprave in inšpektorati.

Kolegijski upravni organi so: komiteji in komisije.

231. člen

Sekretariati oz. oddelki se ustanovijo za področja, na katerih je izvajanje politike in izvrševanje zakonov v celoti ali pretežnem delu v pristojnosti upravnih organov.

232. člen

Komiteji se ustanovijo za področja, na katerih je pri opravljanju upravnih nalog iz občinske pristojnosti potrebno zagotoviti trajno sodelovanje, dogovarjanje in usklajevanje dela upravnega organa z ustreznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, drugimi samouprav-

nimi organizacijami in skupnostmi ter z drugimi upravnimi organi, o vprašanih skupnega pomena in interesa zaradi zagotavljanja enotnosti pri oblikovanju in izvajanju politike izvrševanja zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov.

Komite sestavljajo predsednik in določeno število članov.

Skupščina občine na predlog izvršnega sveta določi samoupravne interesne skupnosti, organizacije združene dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter upravne organe, ki delegirajo svoje predstavnike v komite.

233. člen

Komite dela na sejah in odloča z večino glasov svojih članov.

Komite na seji obravnava zadeve s svojega delovnega področja, izvaja ukrepe, za katere je pooblaščen, predlaga skupščini in izvršnemu svetu ustrezne ukrepe, odloke in druge splošne akte, daje mnenja o vprašanih s svojega delovnega področja ter izdaja izvršilne predpise, za katere je z zakonom pooblaščen ter opravlja druge naloge, za katere tako določa zakon, statut ali odlok skupščine občine.

Predsednik komiteja skrbi za pripravo sej komiteja, jih sklicuje in vodi; predstavlja komite, podpisuje sklepe in druge akte, ki jih sprejema komite ter skrbi za njihovo izvrševanje; izdaja odločbe v upravnem postopku ter izvršuje druge pravice in dolžnosti predstojnika, ki vodi upravni organ.

234. člen

Uprava se ustanovi za opravljanje določenih upravnih nalog v okviru posameznega področja, kadar izvrševanje teh nalog zahteva posebej organizirano službo in samostojnost pri delu.

235. člen

Inšpektorat se ustanovi za opravljanje nadzorstva nad izvajanjem zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov in samoupravnih splošnih aktov v skladu s posebnimi zakoni.

236. člen

Komisije se ustanovijo za upravljanje določenih nalog, ki imajo pomen za dva ali več upravnih organov ali po svoji naravi zahtevajo, da jih ti organi skupaj rešujejo.

Komisije sestavljajo predsednik in določeno število članov.

Sestavo komisije določi izvršni svet in imenuje njene člane. Za delo komisij veljajo določbe o komitejih.

237. člen

Za opravljanje določenih upravnih zadev lahko ustanovi skupščina občine krajevne urade za posamezna naselja ali več naselij, da se občanom in delovnim ljudem omogoči hitrejšo in boljše poslovanje z občinskimi upravnimi organi. Z aktom o ustanovitvi se določi območje krajevnega urada, sedež in delovno področje.

Krajevni uradi spadajo v upravni organ, ki je pristojen za notranje zadeve.

238. člen

Upravne organe vodijo predstojniki. Predsednik kolegijskega organa je predstojnik tega upravnega organa.

Predstojnike upravnih organov imenuje in razrešuje skupščina občine na predlog predsednika izvršnega sveta za štiri leta in so lahko ponovno imenovani še za štiri leta. Skupščina občine sme izjemoma, če to zahtevajo posebno upravičeni razlogi, imenovati takega funkcionarja še za štiri leta.

239. člen

Predstojnik, ki vodi upravni organ, predstavlja upravni organ, organizira in koordinira delo v upravnem ograničenju, skrbi za zakonito in pravočasno opravljanje nalog in za učinkovito delovanje upravnega organa, razporeja naloge in opravila ter daje delavcem navodila za delo, skrbi za pravilno uporabo sredstev za delo, opravlja nadzorstvo nad delom delavcev in izvaja disciplinska pooblastila, določena z zakonom.

Predstojnik upravnega organa mora poročati zborom skupščine občine in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem upravnem področju in o delu upravnega organa, ki ga vodi.

Na zahtevo zborov skupščine občine ali izvršnega sveta, mora dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi.

Na vprašanja delegatov v zborih skupščine občine so dolžni dati odgovor.

240. člen

Upravne organe in strokovne službe ustanovi skupščina občine na predlog izvršnega sveta z odlokom.

Z odlokom se določi tudi njihova organizacija in njihovo delovno področje.

3. Samoupravljanje v delovnih skupnostih upravnih organov in sredstva

241. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnih organov in strokovnih služb, oblikujejo delovne skupnosti.

Svoje samoupravne pravice, dolžnosti in odgovornosti uresničujejo delavci delovnih skupnosti upravnih organov v skladu z naravo dela, ki ga opravljajo in odgovornostjo upravnih organov za izvrševanje njihovih funkcij, v skladu z zakonom, družbenim dogovorom, samoupravnim sporazumom in samoupravnimi splošnimi akti delovne skupnosti.

242. člen

Delavci uresničujejo svoje samoupravne pravice, obveznosti in odgovornosti v delovni skupnosti upravnega organa.

Delavci lahko določijo, da uresničujejo določene samoupravne pravice skupaj z delavci delovnih skupnosti drugih upravnih organov.

Za zadeve, ki so skupnega pomena po prejšnjem odstavku, se štejejo tiste zadeve, ki zagotavljajo delavcem upravnih organov enak položaj in uresničevanje pravic in dolžnosti. Zato skupno sprejemajo zlasti samoupravne splošne akte in samoupravne sporazume, določajo osnove in merila za nagrajevanje po delu in uporabo sredstev za skupno porabo ter osnove kadrovske politike.

Zadeve, ki jih po prejšnjem odstavku skupno urejajo, določijo delavci upravnih organov s samoupravnimi sporazumi; pri tem upoštevajo predvsem specifičnost dela posameznih upravnih organov in njihovo samostojnost pri upravljanju nalog.

VII. POGlavJE

AKTI SKUPŠČINE OBČINE

243. člen

Skupščina občine sprejema v okviru pravic in dolžnosti odloke, družbeni plan občine, proračun občine, zaključni račun, deklaracije, resolucije, stališča, pripočila, sklepe in obvezne razlage.

244. člen

Sprejem odloka ali drugega akta lahko predlaga vsak delegat oziroma skupina delegatov v svojem zboru, izvršni svet skupščine občine, občinska samoupravna interesna skupnost, odbor ali komisija skupščine ali zbora, krajevna skupnost ter vsak zbor za zadeve iz področja svoje pristojnosti ali pristojnosti drugega zbora.

Predstojniki občinskih upravnih organov lahko predlagajo skupščini občine odlok ali drug akt s svojega delovnega področja.

245. člen

Zahtevo za izdajo odloka ali akta lahko dajo tudi družbenopolitične organizacije, samoupravne organizacije in skupnosti ter društva in občani.

246. člen

Odlok ali drug akt, pri katerega sprejemanju enakopravno sodelujejo zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti oziroma h kateremu je po tem statutu družbenopolitični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če so ga zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejeli v enakem besedilu oziroma v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če se zbor ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavah sporne vprašanja ne zedinijo glede besedila predloga odloka ali drugega akta, ali če predlog odloka oziroma drugega akta ni bil sprejet v enem ali več zborih ali v skupščini samoupravne interesne skupnosti oziroma ni bil sprejet v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora, ustanovijo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za usklajitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori oziroma skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red na predlog enega zbora ali skupščine samoupravne interesne skupnosti ali izvršnega sveta skupščine občine.

247. člen

Če izvršni svet skupščine občine ugotovi, da je ureditev vprašanja, o katerem ni bilo doseženo soglasje, nujna zato, ker bi zaradi nerešenega vprašanja lahko nastala za občino občutna škoda ali bi bilo ogroženo nemoteno opravljanje dejavnosti oziroma zadev, ki so posebnega družbenega pomena, lahko predlaga skupščini občine, da sprejme odlok o začasnih ukrepih s katerimi naj se začasno uredi to vprašanje. Izvršni svet določi predlog odloka o začasnih ukrepih ter ga predloži zborom oziroma zborom in skupščini samoupravne interesne skupnosti, ki so pristojni odločati o vprašanju, o katerem ni bilo doseženo soglasje.

Predlog odloka o začasnih ukrepih je v pristojnih zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov v teh zborih oziroma zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti.

Če odlok o začasnih ukrepih v pristojnih zborih oziroma zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti ni sprejet v enakem besedilu, lahko izvršni svet skupščine občine predlaga obravnavo na skupni seji vseh zborov skupščine občine.

Zbori skupščine občine na skupni seji veljavno sklepajo o predlogu odloka o začasnih ukrepih, če je na seji navzoča večina delegatov vsakega zbora. Odlok o začasnih ukrepih velja, če je bil sprejet z večino glasov navzočih delegatov.

248. člen

Odlok o začasnih ukrepih ostane v veljavi do sprejema dokončnega akta, vendar najdalj eno leto od dneva, ko je bil sprejet.

Če proračun do dneva, ko bi moral začeti veljati, ne more biti sprejet, se financiranje začasno izvaja na temelju proračuna iz prejšnjega leta.

249. člen

Odloke sprejema skupščina občine praviloma po trifaznem postopku. Druge akte, razen sklepov o volitvah in imenovanjih, pa sprejema praviloma po dvofaznem postopku.

V utemeljenih primerih se lahko v postopku sprejemanja odlokov prva in druga faza združita.

Poslovnik skupščine občine vsebuje natančnejše določbe o aktih skupščine občine, o sprejemanju aktov, o njihovem objavljanju in o spremljanju njihovega uresničevanja.

250. člen

Odloki in drugi splošni akti morajo biti objavljeni, preden začnejo veljati.

Odloki in drugi splošni akti skupščine občine se objavljajo v občinskem uradnem glasilu.

251. člen

Predpis oziroma splošni akt skupščine občine začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu oziroma splošnem aktu drugače določeno.

Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne predpis veljati prej kot osmi dan po objavi, ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun ter akti za njuno izvrševanje se uporabljajo za čas, na katerega se družbeni plan in proračun nanašata.

252. člen

Predpis oziroma drug splošni akt skupščine občine velja za območje občine, če ni v predpisu oziroma splošnem aktu določeno, da velja za del območja občine.

253. člen

Skupščina občine in njeni organi redno spremljajo in skrbijo za izvrševanje svojih aktov.

Izvršni svet skupščine občine je dolžan tekoče poročati zborom o izvrševanju sprejetih aktov.

VIII. POGLAVJE

JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

254. člen

Delo skupščine občine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in društev je javno.

255. člen

Skupščina občine in njeni organi, organi samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela, ki so posebnega družbenega pomena, so dolžni redno pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov in ukrepov ter o izvrševanju nalog iz

svojega delovnega področja, o zadevah, ki so predmet družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo delovne ljudi in občane.

Organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih v svojih organizacijah in skupnostih in o družbenem življenju v občini.

256. člen

Skupščina občine in njeni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s poročili, publikacijami in podobno ter prek internih glasil, lokalnega časopisa in radia in prek drugih sredstev javnega obveščanja.

257. člen

O delu skupščine občine obveščajo javnost predsednik oziroma podpredsednik skupščine občine, predsedniki zborov, predsednik izvršnega sveta, za posamezne občinske upravne organe pa predstojniki teh organov.

Osebe iz prejšnjega odstavka lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

258. člen

Organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti določijo v svojih samoupravnih aktih način obveščanja javnosti in osebe, ki so odgovorne in pooblaščenice za obveščanje javnosti.

259. člen

Seje skupščine občine so javne.

Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so lahko navzoči na sejah skupščine občine, razen kadar so seje tajne, in v skladu s poslovnikom lahko sodelujejo v delu skupščine.

260. člen

Za obveščanje delegatov in delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih organizacijah in skupnostih ter za obveščanje vseh delovnih ljudi in občanov, deluje v občini informacijsko-dokumentacijski (INDOK) center.

INDOK center v občini opravlja predvsem naslednje temeljne naloge:

— zbira vsa dokumentacijska in informacijska gradiva, ki so pomembna za samoupravno delegatsko odločanje na ravni občine;

— evidentira in ureja zbrana gradiva po enotnem klasifikacijskem sistemu, veljavnem za vse INDOK centre v delegatskem sistemu v republiki;

— obvešča delegate, delovne ljudi in občane o zbranih informacijah v centru prek obstoječih sredstev javnega obveščanja in prek lastnih komunikacijskih poti;

— usklajuje in povezuje dejavnost informativnih služb v organizacijah združenega dela in informativnih skupin v krajevnih skupnostih in se prek republiškega INDOK centra vključuje v enotno mrežo pretoka delegatskih informacij v republiki.

261. člen

Uresničevanje načela javnosti, ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambe države in z drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

IX. POGLAVJE**ODGOVORNOST NOSILCEV DRUŽBENIH FUNKCIJ****262. člen**

Vsak nosilec družbene funkcije v skupščini občine in njenih organih, ki ga voli ali imenuje skupščina občine, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije.

Skupščini občine so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa skupščine občine.

263. člen

Funkcionarji skupščine občine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti lahko skupščina občine funkcionarja odpokliče ali razreši funkcije ali postavi vprašanje njegove zaupnice.

264. člen

Organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in njenih organov ter predstojnikov občinskih upravnih organov.

Skupščina občine in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, ugotoviti dejansko stanje ter storiti potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

Izvoljeni ali imenovani nosilec družbene funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

X. POGLAVJE**SODELOVANJE OBČINE Z DRUŽBENOPOLITIČNIMI IN DRUGIMI SKUPNOSTMI TER ORGANIZACIJAMI****1. Sodelovanje z drugimi občinami****265. člen**

Zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči, sodeluje občina z drugimi občinami, s Socialistično republiko Slovenijo, ter drugimi skupnostmi in organizacijami v skladu z ustavo, tem statutom in družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z drugimi občinami, skupnostmi in organizacijami razvijajo in spodbujajo in uresničujejo skupščina občine in njeni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti oziroma dejavnosti.

266. člen

Občina sodeluje z drugimi občinami po načelu prostovoljnosti in solidarnosti in v ta namen z njimi združuje sredstva in ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalne ali druge skupnosti občine.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih zadev.

Zadeve, ki so skupnega pomena se določijo z družbenim dogovorom občin in opredelijo v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine občin po razpravi v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

267. člen

Občina sodeluje z občinami podravske regije, usklajuje z njimi skupne interese in se z njimi dogovorja o urejanju skupnih vprašanj oziroma o ustanavljanju skupnih organov in služb.

Občina sodeluje tudi z drugimi občinami v republici Sloveniji in v drugih republikah in pokrajinah neposredno in v okviru Skupnosti slovenskih občin ter Stalne konference mest Jugoslavije.

Občina še posebej sodeluje s pobrateno občino Arandjelovac, razvija in pogloblja prijateljske stike s to občino ter tako utrjuje bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti.

2. Sodelovanje s Skupščino SR Slovenije**268. člen**

Skupščina občine in njeni organi sodelujejo s skupščino SR Slovenije v postopku obravnave in sprejemanja zakonov in drugih splošnih aktov ter v postopku obravnave drugih vprašanj iz pristojnosti skupščine SR Slovenije na način, ki ga določa poslovnik skupščine občine in poslovnik Skupščine SR Slovenije in njenih zborov.

Skupščina občine se vključuje kot konferenca delegacij v obravnavo zadev, ki so na dnevnem redu skupščine SR Slovenije, praviloma v fazi osnutkov zakonov in drugih splošnih aktov.

269. člen

Pristojni zbori skupščine občine dajejo na podlagi razprav in predlogov v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih pobude in predloge za obravnavo posameznih zadev ali za izdajo zakonov in drugih splošnih aktov v skupščini SR Slovenije.

Zbor združenega dela skupščine občine oziroma skupščina občine pošlje na sejo zbora združenega dela in zbora občin skupščine SR Slovenije delegata glede na vprašanja, ki so na dnevnem redu sej zbora, lahko pa določi več delegatov, ki izmed sebe pošljejo delegata oziroma delegate na sejo zbora združenega dela in zbora občin skupščine SR Slovenije.

270. člen

Poleg predvidenih oblik sodelovanja pri uresničevanju delegatskega sistema lahko sodeluje skupščina občine s skupščino SR Slovenije tudi tako, da ustanavlja ta za opravljanje zadev skupnega pomena delovna telesa za proučevanje stanja in pojavov v občini in za sprejemanje ustreznih ukrepov. Za obravnavo skupnih vprašanj lahko organizirata skupne sestanke, posvetovanja in razvijata druge oblike medsebojnega sodelovanja.

3. Sodelovanje s skupščino SFRJ**271. člen**

Pristojni zbori skupščine občine sodelujejo v delu Zveznega zbora Skupščine SFRJ s tem, da obravnavajo kot konferenca delegacij zadeve, ki so na dnevnem redu Zveznega zbora Skupščine SFRJ.

Pristojni zbori skupščine občine oblikujejo skupine delegatov za proučevanje in spremljanje sistemskih vprašanj, določenih skupnih vprašanj, ali za proučevanje in spremljanje posameznih zadev iz pristojnosti zveznega zbora Skupščine SFRJ.

Naloge iz prejšnjega odstavka tega člena lahko pristojni zbori skupščine občine poverijo skupinam delegatov za zbor združenega dela in zbor občin skupščine SR Slovenije.

272. člen

Pristojni zbori skupščine občine obravnavajo vprašanja iz pristojnosti zveznega zbora Skupščine SFRJ na podlagi programa dela skupščine občine in njenih zborov — v katerega vključijo vse pomembnejše zadeve iz programa zveznega zbora Skupščine SFRJ, od katerih je odvisen družbeno-ekonomski in družbeno politični položaj delovnih ljudi in občanov v občini,

— lahko pa vključujejo v dnevne rede tudi druga vprašanja iz pristojnosti zveznega zbora Skupščine SFRJ na lastno pobudo, na predlog predsedstva skupščine občine, izvršnega sveta, delegata v zveznem zboru Skupščine SFRJ in delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Stališča, mnenja in predlogi, ki so oblikovani v pristojnih zborih skupščine občine, se posredujejo zveznemu zboru Skupščine SFRJ po delegatih iz SR Slovenije v zveznem zboru Skupščine SFRJ.

Na podlagi razprave v zboru lahko pristojni zbori skupščine občine dajo Zveznemu zboru Skupščine SFRJ predlog za obravnavanje določenega vprašanja oziroma oblikujejo delegatsko vprašanje, ki ga posredujejo zveznemu zboru po delegatih iz SR Slovenije v Zveznem zboru Skupščine SFRJ.

Za obravnavanje vprašanj, ki so na dnevnem redu sej zveznega zbora skupščine SFRJ, velja enak postopek kot za obravnavanje zadev iz pristojnosti zborov skupščine občine. Pristojni zbori skupščine občine se vključujejo v obravnavo vprašanj, ki so na dnevnem redu zveznega zbora skupščine SFRJ, praviloma v fazi osnutka zakona oziroma drugega splošnega akta.

XI. POGLAVJE

DRUŽBENO VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC IN DRUŽBENE LASTNINE

1. Skupščina občine in njej odgovorni organi

273. člen

V občini uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih ter po organih:

- skupščina občine in njej odgovorni organi,
- temeljno sodišče in samoupravna sodišča,
- temeljno javno tožilstvo,
- družbeni pravobranilec samoupravljanja,
- občinsko javno pravobranilstvo,
- organ za kaznovanje prekrškov,
- organi javne varnosti,
- služba pravne pomoči.

Oblike in načine uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine določata ustava, zakon in ustrezni samoupravni splošni akti.

274. člen

V okviru pravic in dolžnosti občine obravnava skupščina občine pri opravljanju družbenega nadzorstva splošna vprašanja glede izvajanja politike in zakonov ter drugih prepisov in aktov glede razpolaganja z družbenimi sredstvi in delitvijo dohodka, kakor tudi glede načina uresničevanja pravic in dolžnosti državnih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Skupščina občine opravlja družbeno nadzorstvo v sodelovanju z organi upravljanja in organi samoupravne delavske kontrole v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnosti ter vpliva na razvijanje odgovornosti in socialističnih norm pri samoupravljanju, poslovanju in pri razpolaganju z družbenimi sredstvi.

275. člen

Skupščina občine nastopa pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje v samoupravnih odnosih ali so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

2. Temeljno sodišče

276. člen

Temeljno sodišče kot organ državne oblasti in samoupravna sodišča kot samostojni družbeni organi varujejo svoboščine in pravice občanov ter samoupravni položaj delovnih ljudi in samoupravnih organizacij ter skupnosti, in zagotavljajo ustavnost in zakonitost.

277. člen

Temeljno sodišče spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembne za uresničevanje njegove funkcije in daje skupščini občine in drugim državnim organom ter samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima pravico in dolžnost da v okviru svojega delovnega področja obvešča skupščino občine o uporabi zakonov in o problematiki svojega dela.

278. člen

Predsednika, sodnike in sodnike protnike temeljnega sodišča voli in razrešuje skupščina občine po postopku in za dobo, določeno z zakonom in so lahko ponovno izvoljeni.

3. Samoupravna sodišča

279. člen

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbeno-ekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in z zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali, ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Občani lahko sporazumno poverijo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, poravnalnemu svetom, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

280. člen

Samoupravna sodišča se ustanovljajo s samoupravnim splošnim aktom ali sporazumom strank, v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi v skladu z zakonom pristojnost, sestavo, organizacijo in postopek pred sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanovljajo kot sodišča združenega dela, poravnalni sveti, rabsodišča, arbitraže in v drugih oblikah samoupravnih sodišč.

4. Temeljno javno tožilstvo

281. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti ter vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

282. člen

Temeljno javno tožilstvo spremlja in proučuje družbena razmerja in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih nalog in daje skupščini občine, organom in organizacijam predloge za preprečevanje družbeno nevarnih in škodljivih pojavov ter za utrjevanje zakonitosti in družbene odgovornosti ter socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča skupščino občine v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

283. člen

Temeljnega javnega tožilca in njegove namestnike imenuje in razrešuje skupščina občine v soglasju z republiškim javnim tožilcem.

5. Družbeni pravobranilec samoupravljanja

284. člen

Družbeni pravobranilec samoupravlja kot samostojen organ družbene skupnosti ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organizacij združenega dela in drugih družbeno političnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

285. člen

Zaradi uresničevanja svoje funkcije, družbeni pravobranilec samoupravljanja spremlja družbene odnose in pojave, ki so pomembni za varstvo samoupravnih pravic

in družbene lastnine, seznanja o opažanih pojavih in o problemih ustrezne samoupravne organizacije in skupnosti kot tudi družbeno politične organizacije ter skupščino občine oziroma njene pristojne organe, jim sporoča oziroma daje svoja mnenja o pojavih in problemih, daje pobude in predloge zaradi ukrepanja in aktivnosti širšega pomena za preprečevanje kršitev samoupravnih pravic delovnih ljudi in oškodovanja družbene lastnine. Pri opravljanju teh nalog družbeni pravobranilec samoupravljanja sodeluje z ustreznimi družbenopolitičnimi organizacijami, samoupravnimi organizacijami in skupnostmi ter organi skupščine občine.

286. člen

Družbenega pravobranilca samoupravljanja imenuje in razrešuje skupščina občine na način, pod pogoji in po postopku, ki je določen z zakonom.

6. Javno pravobranilstvo

287. člen

Javno pravobranilstvo je samostojen organ občine, ki zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade ki so pravne osebe ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti določene z zakonom.

288. člen

Pri opravljanju svoje funkcije javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za pravno varstvo premoženjskih pravic in koristi in daje pravnim osebam iz prejšnjega člena ter družbenopolitičnim organizacijam predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec obvešča skupščino občine o pojavih, ki imajo pomen za pravno varnost družbenega premoženja in o svojem delu.

289. člen

Skupščina občine določi z odlokom organizacijo in financiranje javnega pravobranilstva in lahko ustanovi z drugimi občinami skupno javno pravobranilstvo.

Občinskega javnega pravobranilca in njegovega namestnika imenuje in razrešuje skupščina občine na predlog njenega izvršnega sveta.

Imenovanje se opravi po predhodnem kandidacijskem postopku, ki ga opravi Socialistična zveza delovnega ljudstva.

7. Sodnik za prekrške

290. člen

Sodnik za prekrške je samostojen organ občine ter je za svoje delo odgovoren skupščini občine.

Sodnik za prekrške vodi na prvi stopnji postopek o prekrških.

Število sodnikov za prekrške določi skupščina občine.

Sodnika za prekrške voli in razrešuje skupščina občine na način, pod pogoji in po postopku, ki je določen z zakonom.

291. člen

Sodnik za prekrške spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije in daje skupščini občine, drugim državnim organom ter samoupravnimi organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje prekrškov in drugih škodljivih pojavov ter za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

O uporabi predpisov o prekrških in o problemih, ki se pojavljajo pri njegovem delu porača skupščini občine.

8. Organi javne varnosti

a) Postaja milice

292. člen

Postaja milice s splošnim delovnim področjem je organ za neposredno opravljanje nalog s področja javne varnosti na območju občine.

293. člen

Na območju občine je praviloma ena postaja milice, ki pa ima lahko oddelke za opravljanje nalog z njenega delovnega področja na določenem območju občine.

Postajo milice oziroma njen oddelek ustanovi in odpravi občinska skupščina v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve.

294. člen

Postaja milice varuje življenje in osebno varnost ljudi in premoženja; preprečuje kazniva dejanja, odkriva kazniva dejanja ter odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in druge iskane osebe; opravlja določene zadeve s področja varovanja z ustavo določenega reda; vzdržuje javni red in mir; nadzoruje in ureja promet na javnih cestah; pomaga odpravljati posledice elementarnih in drugih hudih nesreč, sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje; predlaga uvedbo postopka o prekrških in opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon in drugi predpisi.

295. člen

Komandirja postaje milice imenuje in razrešuje skupščina občine na način, pod pogoji in po postopku, ki je določen z zakonom.

Komandir postaje milice je za svoje delo in delo postaje milice in njenih oddelkov odgovoren tudi skupščini občine.

b) Uprava javne varnosti

296. člen

Uprava javne varnosti je področni organ republiškega sekretariata za notranje zadeve in opravlja zadeve javne varnosti iz republiške pristojnosti.

297. člen

Načelnika uprave javne varnosti imenuje republiški sekretar za notranje zadeve potem, ko dobi mnenje prizadetih občinskih skupščin.

298. člen

Uprava javne varnosti je dolžna dajati skupščini občine letna poročila o svojem delu in občasno analizo o stanju javne varnosti na svojem območju.

9. Služba pravne pomoči

299. člen

Za dajanje pravne pomoči občanom in organizacijam pri uveljavljanju in varstvu njihovih zakonitih pravic in koristi lahko skupščina občine ustanovi službo pravne pomoči.

Služba pravne pomoči je samostojen organ občine, ki daje pravne nasvete, sestavlja listine o pravnih poslih in razmerjih ter sestavlja vloge občanom in organizacijam, ki se obrnejo na posvetovalnico za pravno pomoč.

300. člen

Vodjo službe pravne pomoči imenuje in razrešuje skupščina občine na predlog komisije za volitve in imenovanja po predhodnem kandidacijskem postopku, ki ga opravi Socialistična zveza delovnega ljudstva.

Vodja pravne posvetovalnice se imenuje za dobo osmih let.

Po preteku te dobe sme biti ponovno imenovan.

10. Sredstva za delo

301. člen

Sredstva za delo temeljnega sodišča in tožilstva, splošnega sodišča združenega dela, družbenega pravobranilca samoupravljanja, javnega pravobranilca, sodnika za prekrške, organov javne varnosti in službe pravne pomoči zagotavlja za območje občine skupščina občine v proračunu.

XII. POGlavJE

LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

A. LJUDSKA OBRAMBA

1. Pravice in dolžnosti občine

302. člen

Občina Ptuj v skladu z ustavo in zakonom ter v skladu s temelji sistema ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, obrambnimi in drugimi načrti ter pripravljalnimi ukrepi širših družbenopolitičnih skupnosti ureja in organizira ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito na svojem območju, organizira in vodi teritorialno obrambo, milico in narodno zaščito, civilno zaščito in druge obrambne priprave, ob napadu na državo pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

V skladu s prejšnjim odstavkom določa občina svoj obrambni načrt.

303. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju ljudske obrambe izvršujejo v mejah svoje pristojnosti: skupščina občine, svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, izvršni svet skupščine občine, oddelek za ljudsko obrambo in drugi občinski upravni organi, občinski štab za teritorialno obrambo in občinski štab za civilno zaščito, med vojno pa tudi predsedstvo skupščine občine.

a) Skupščina občine

304. člen

Skupščina občine obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev ljudske obrambe v občini. V skladu z enotnim sistemom ljudske obrambe v federaciji in republiki sprejema odloke in druge akte s področja ljudske obrambe ter usmerja obrambne priprave na območju občine. O zadevah s področja ljudske obrambe odločajo vsi zbori skupščine enakopravno.

305. člen

Pri izvrševanju nalog s področja ljudske obrambe skupščina občine sodeluje s skupščinami drugih občin, usklajuje z njimi svoje delo in lahko ustanavlja skupne službe v okviru medobčinskega sodelovanja ter v okviru skupnosti podravskega občin.

b) Predsedstvo skupščine občine**306. člen**

Kadar se med vojno skupščina občine ne more sestati, odloča o vseh vprašanih iz njene pristojnosti predsedstvo skupščine občine (v nadaljnjem: predsedstvo).

Predsedstvo organizira in vodi splošni ljudski odpor na območju občine v skladu z obrambnim načrtom občine ter s stvarnimi vojnimi razmerami oziroma potrebami in v skladu z odločitvami širših družbenopolitičnih skupnosti. V ta namen izdaja odloke, odredbe, sklepe in druge akte, s katerimi ureja zadeve, ki so pomembne za uspešno bojevanje, za zaščito prebivalstva in materialnih dobrin ter za delo in življenje v vojnih razmerah.

Predsedstvo lahko pooblasti krajevne skupnosti za izvrševanje določenih upravnih opravil, zlasti na področju preskrbe oboroženih sil z neborbenimi sredstvi ter preskrbe nastanitve in zaščite prebivalstva.

Predsedstvo predloži sprejete splošne akte v potrditev občinski skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

307. člen

Kadar se predsedstvo zaradi vojnih razmer ne more sestati, lahko predsednik predsedstva sprejema posamezne ukrepe, s katerimi zagotavlja izvajanje obrambnih nalog občine in vodenje splošnega ljudskega odpora.

Predsednik mora predložiti v potrditev sprejete ukrepe iz prejšnjega odstavka predsedstvu občinske skupščine, brž ko se to lahko sestane.

308. člen

Predsedstvo sestavljajo predsednik, podpredsednik in člani, katerih število določi skupščina občine v skladu z zakonom.

Odsotnega predsednika nadomešča z vsemi pooblastili podpredsednik.

309. člen

V hudih vojnih razmerah, če se skupščina občine ne more sestati, predsedstvo samo spreminja svojo organizacijo in kadrovske sestavo.

Predsedstvo predloži spremembo o svoji organizaciji in kadrovske sestavo v potrditev skupščini občine, brž ko se ta lahko sestane.

c) Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito**310. člen**

Za vodenje, usmerjanje in usklajevanje priprav za ljudsko obrambo v občini kakor tudi za opravljanje drugih zadev s področja ljudske obrambe ustanovi skupščina občine svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skupščine občine.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vodi, usmerja in usklajuje priprave za ljudsko obrambo delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delovanje v vojnih razmerah; skrbi za uresničevanje načel splošnega ljudskega odpora, predvsem pa, da se vsi organi, organizacije in skupnosti tekoče in pri svoji redni dejavnosti v miru pripravljajo na splošni ljudski odpor in ukrepajo, kar je potrebno za življenje in delo v vojnih razmerah.

311. člen

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito opravlja v mejah svoje pristojnosti na področju ljudske obrambe zlasti naslednje naloge:

1. sprejema obrambni načrt občine;

2. določa načrt organizacije, razvoja in opremljanja teritorialne obrambe v občini;

3. skrbi za organiziranje in pripravlanje občinskega štaba za teritorialno obrambo ter ustanavlja enote teritorialne obrambe;

4. usklajuje organizacijo, načrte in priprave na področju ljudske obrambe v občini z načrti in pripravami pokrajinskega odbora, širših družbenopolitičnih skupnosti in sosednih občin glede vprašanj, ki so pomembna za enotnost in učinkovitost sistema ljudske obrambe;

5. usmerja in usklajuje obrambne priprave krajevnih skupnosti; temeljnih in drugih organizacij združenega dela s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, obrambne priprave samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih in družbenih organizacij;

6. pripravlja vojno organizacijo in kadrovske sestavo izvršnega sveta in upravnih organov v vojni;

7. organizira in skrbi za pripravlanje in delovanje občinskega štaba za civilno zaščito ter usmerja samozaščito delovnih ljudi in občanov ter priprave drugih štabov in enot civilne zaščite;

8. določa organizacijo službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje;

9. določa organizacijo vojnih zvez v občini in splošni režim rabe in uporabe zvez za primer neposredne vojne nevarnosti in v vojni;

10. zagotavlja ustrezno razporejanje občanov in materialnih sredstev za izpolnitev oziroma dopolnitev oboroženih sil in za druge potrebe ljudske obrambe;

11. usmerja obrambno vzgojo prebivalstva, zlasti mladine, pripadnikov teritorialne obrambe, civilne zaščite, enot za zveze in službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje, rezervnih vojaških starešin ter usposabljanje obveznikov delovne obveznosti za delo po vojnem razporedu;

12. določa prednostne naloge za izvajanje obrambnih priprav iz sredstev občinskega proračuna;

13. daje soglasje za napotitev kandidatov v šole za rezervne oficirje in za sprejem na študij v vojaške šole;

14. daje soglasje za zaposlitev delavcev v občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo;

15. predlaga pristojnemu organu napotitev aktivnih vojaških oseb na delo v občinski štab za teritorialno obrambo ali v upravni organ za ljudsko obrambo;

16. obravnava predloge predpisov občinske skupščine s področja ljudske obrambe in daje svoja mnenja k tem predlogom;

17. usmerja in spremlja izvajanje varnostnih in zaščitnih ukrepov na področju ljudske obrambe v skladu z zahtevami in potrebami družbene samozaščite.

312. člen

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito ima predsednika, podpredsednika in člane, katerih število določi skupščina občine hkrati z imenovanjem.

Predsednik skupščine občine je predsednik sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Člani sveta so po položaju predstavniki organov skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij, ki jih določa zakon.

č) Izvršni svet skupščine občine**313. člen**

Izvršni svet skupščine občine opravlja v mejah svoje pristojnosti s področja ljudske obrambe zlasti naslednje naloge:

1. skrbi za izvajanje politike obrambe in za izvrševanje priprav na obrambo v občini;

2. skrbi za mobilizacijo in uporabo vseh sil in virov za oborožene sile, za izvajanje splošnega ljudskega odpora ter za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah;

3. določa predlog obrambnega načrta občine in skrbi, da upravni organi pripravljajo in dopolnjujejo načrte svoje dejavnosti za delo v vojni;

4. usklajuje in usmerja delo upravnih organov in organizacij na področju ljudske obrambe, skrbi, da izvajajo politiko skupščine občine in izvršujejo predpise ter nadzoruje delo teh organov in organizacij pri obrambnih pripravah;

5. določa predlog dolgoročnega in srednjeročnega načrta razvoja na področju ljudske obrambe;

6. predlaga finančna sredstva, ki so potrebna za izvrševanje obrambnega načrta, za priprave teritorialne obrambe, civilne zaščite in drugih obrambnih dejavnosti, za zagotovitev blagovnih rezerv in za financiranje določenih priprav v dejavnostih, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo;

7. skrbi za izdelavo in izvajanje načrta ukrepov za pripravljenost izvršnega sveta ter upravnih in drugih državnih organov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ob neposredni vojni nevarnosti;

8. skrbi za izdelavo mobilizacijskih načrtov predsedstva skupščine občine, izvršnega sveta in upravnih organov skupščine občine ter za njihovo pripravljenost za prehod iz mirnodobnega v vojno stanje.

314. člen

Izvršni svet med vojno skrbi za izvajanje politike in odločitev predsedstva skupščine občine pri vodenju splošnega ljudskega odpora, zlasti pa za mobilizacijo vseh človeških in materialnih zmogljivosti za oborožene sile in druge strukture splošnega ljudskega odpora.

Izvršni svet v mejah svoje pristojnosti sprejema in skrbi za izvajanje ukrepov za odpravljanje nevarnosti, reševanje in preprečevanje širjenja posledic naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer. Pri izvrševanju teh nalog najtesneje sodeluje s svetom za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

d) Oddelek za ljudsko obrambo

315. člen

Oddelek za ljudsko obrambo skupščine občine opravlja upravne in strokovne zadeve iz pristojnosti občine na področju ljudske obrambe, če s predpisom niso posamezne zadeve dane v pristojnost drugim občinskim upravnim organom.

Oddelek za ljudsko obrambo zlasti:

— skupaj z drugimi upravnimi organi, občinskim štabom za teritorialno obrambo in občinskim štabom za civilno zaščito pripravlja osnutke načrta razvoja s področja ljudske obrambe;

— izvaja strokovni nadzor in pomaga pri izdelavi obrambnih načrtov temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter sodeluje pri delu z občinskim štabom teritorialne obrambe;

— pripravlja organizacijo obrambnih priprav civilnega sektorja, vojnih zvez, štabov civilne zaščite v občini;

— vodi evidenco obveznega služenja v enotah civilne zaščite in enotah za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje ter evidenco delovnih obveznikov;

— opravlja strokovni nadzor nad izvajanjem zveznih, republiških in občinskih predpisov ter sklepov in drugih aktov sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito;

— skrbi za organizacijo in izvajanje ukrepov za izvajanje ukrepov za zavarovanje podatkov ljudske obrambe;

— opravlja kadrovanje v JLA in rezervni sestav oboroženih sil;

— opravlja druge zadeve s področja ljudske obrambe, ki so določene z zakonom in z drugimi predpisi.

e) Drugi občinski upravni organi

316. člen

V mejah svojega delovnega področja izvajajo drugi občinski upravni organi naslednje obrambne priprave:

— pripravljajo načrte organiziranja in delovanja na področju gospodarskih oziroma družbenih dejavnosti v vojni;

— usmerjajo in spremljajo delo temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih organizacij in skupnosti glede izvajanja obrambnih priprav in glede izdelave obrambnih načrtov za dejavnost s svojega delovnega področja;

— izvajajo lastne priprave na delo v vojnih razmerah;

— izdajajo strokovna in tehnična navodila za izvajanje obrambnih priprav s svojega delovnega področja;

— pripravljajo vojne predpise s svojega delovnega področja;

— opravljajo druge zadeve, ki so določene z zakonom in z drugimi predpisi.

2. Krajevne skupnosti

317. člen

Občani v krajevnih skupnostih in delovni ljudje, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah in društvi uresničujejo politiko ljudske obrambe in se neposredno organizirajo, pripravljajo in usposablajo za oborožen boj in za druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah, ter v drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za opravljanje drugih nalog, ki so določene z zakonom, s statutom in z obrambnim načrtom krajevne skupnosti in občine.

318. člen

V krajevni skupnosti je za ljudsko obrambo odgovoren svet krajevne skupnosti, ki za izvajanje obrambnih priprav ustanovi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

V vaseh oziroma naseljih, soseskah in ulicah opravljajo naloge s področja ljudske obrambe vaški oziroma ulični odbori, pododbori in komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki jih imenuje odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito krajevne skupnosti. Za izvajanje posameznih nalog s področja ljudske obrambe pa se v mestu zadolžuje posamezne hišne svete.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni, vodi splošni ljudski odpor svet krajevne skupnosti, ki odloča o vseh zadevah iz pristojnosti drugih organov krajevne skupnosti, če se le-ti ne morejo sestati. Če se ne more sestati niti svet krajevne skupnosti, sprejme neodložljive ukrepe njegov predsednik, ki mora te ukrepe dati v potrditev svetu, brž ko se ta lahko sestane.

Organizacija in naloge sveta krajevne skupnosti, odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in drugih organov in organizacij v krajevni skupnosti na področju ljudske obrambe se natančneje določijo s statutom krajevne skupnosti.

3. Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti

319. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti sprejemajo svoje obrambne načrte in izvršujejo druge pravice in dolžnosti na področju ljudske obrambe v skladu z zakonom in obrambnim načrtom ter sklepi skupščine občine in njenih organov. Organizirajo in izvajajo priprave za delo v vojni ter za zaščito in reševanje delovnih ljudi in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, zagotavljajo sredstva za ljudsko obrambo in opravljajo druge naloge, ki so pomembne za ljudsko obrambo.

Za načrtne in učinkovite obrambne priprave organizacij oziroma skupnosti iz prejšnjega odstavka so odgovorni njihovi organi upravljanja.

320. člen

Za neposredno izvrševanje nalog s področja ljudske obrambe ustanovi delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ali druge samoupravne organizacije in skupnosti, odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

V delovnih organizacijah, ki imajo v svoji sestavi več temeljnih organizacij združenega dela, in v sestavljenih organizacijah združenega dela oziroma skupnostih teh organizacij se za izvrševanje s sporazumom ali statutom določenih skupnih nalog s področja ljudske obrambe lahko ustanovi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito na delegatski osnovi.

321. člen

V samoupravnih organizacijah in skupnostih, v katerih ni odbora, pododbor ali komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, opravlja naloge s področja ljudske obrambe delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja.

4. Teritorialna obramba

322. člen

Teritorialna obramba v občini je del ljudske obrambe v SR Sloveniji in oboroženih sil SFRJ, najširša oblika pripravljanja in organiziranja delovnih ljudi in občanov, njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti za oborožen odpor ter za odpravljanje in preprečevanje širjenja posledic naravnih in drugih hudih nesreč in drugih izrednih razmer.

323. člen

Za izvajanje nalog s področja teritorialne obrambe v občini ustanovi skupščina občine občinski štab za teritorialno obrambo občine Ptuj.

Z odobritvijo sveta skupščine občine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito lahko ustanovijo štabe oziroma enote teritorialne obrambe krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela; morajo pa jih ustanoviti, kadar je to določeno z obrambnim načrtom občine ali širše družbenopolitične skupnosti.

324. člen

Občinski štab za teritorialno obrambo občine Ptuj opravlja v mejah svojih pristojnosti na področju teritorialne obrambe zlasti naslednje naloge:

1. skrbi za mobilizacijsko in bojno pripravljenost teritorialne obrambe v občini;

2. predlaga mobilizacijski razvoj enot teritorialne obrambe;

3. pripravlja načrt za uporabo enot teritorialne obrambe, proučuje vloge in možnosti za delovanje enot teritorialne obrambe ter oblike, način oziroma taktiko njihovega boja v različnih vojnih razmerah;

4. predlaga ustanavljanje in kadrovske izpopolnjevanje občinskih enot teritorialne obrambe;

5. organizira in vodi usposabljanje enot in pripadnikov teritorialne obrambe v soglasju s pristojnim pokrajinskim štabom;

6. vsklajuje delovanje in uporabo enot teritorialne obrambe s pristojnimi poveljstvi Jugoslovanske ljudske armade in milice;

7. izvaja naloge v zvezi z oborožitvijo, opremljanjem, prehrano in zdravstvenim varstvom enot teritorialne obrambe;

8. skrbi za načrtno nabavo, hrambo, vzdrževanje, evidenco in nadzor nad predmeti oborožitve in opreme;

9. daje navodila in pomaga krajevnim skupnostim ter temeljnim in drugim organizacijam združenega dela glede pripravljanja in oskrbovanja njihovih enot teritorialne obrambe;

10. skrbi za varnostno vzgojo in izvajanje varnostnih ukrepov v štabu in enotah teritorialne obrambe;

11. sodeluje z oddelkom za ljudsko obrambo in drugimi občinskimi organi in organizacijami zaradi izvajanja skupnih nalog;

12. opravlja druge zadeve in naloge, ki so določene s predpisom, ali ki mu jih naloži nadrejeni štab za teritorialno obrambo oziroma svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skupščine občine.

5. Civilna zaščita

325. člen

Civilna zaščita je sestavni del ljudske obrambe in družbene samozaščite ter najširša oblika priprav in udeležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah.

Civilna zaščita v občini se organizira in deluje v skladu z zakonom o ljudski obrambi in z načrti civilne zaščite, ki so sestavni del obrambnih načrtov občine.

326. člen

Za organizirano usmerjanje in pripravljanje delovnih ljudi in občanov za samozaščito, za vodenje in upravljanje enot civilne zaščite ter za odrejanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah na območju občine se ustanovi občinski štab za civilno zaščito občine Ptuj.

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet skupščine občine.

Občinski štab za civilno zaščito je za svoje delo odgovoren svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skupščine občine, v strokovnem pogledu pa tudi ustreznemu republiškem štabu.

327. člen

Občinski štab za civilno zaščito opravlja zlasti naslednje zadeve:

1. ocenjuje ogroženost območja občine pred vojnimi akcijami ter naravnimi in drugimi hudimi nesrečami;

2. izdelava občinski načrt civilne zaščite in daje predloge izvršnemu svetu skupščine občine za organiziranje civilne zaščite in izvajanje ukrepov;

3. usklajuje delo štabov za civilno zaščito v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela kakor tudi organov in organizacij na območju občine, ki izvajajo varstvo pred posledicami vojnih akcij, naravnih in drugih nesreč ter drugih izrednih razmer;

4. organizira in neposredno vodi akcije za pomoč, zaščito in reševanje ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah;

5. skrbi za izvajanje ukrepov civilne zaščite, katerih namen je preprečiti oziroma ublažiti naravne in druge hude nesreče ter njihove posledice in posledice vojnih akcij;

6. skrbi za pripravljane in usposabljanje prebivalstva za samozaščito ob vojnih akcijah ter ob naravnih in drugih hudih nesrečah;

7. organizira in vodi pouk ter vaje štabov in enot civilne zaščite in skrbi za njihovo usposobljenost, za učinkovito izvajanje zaščitnih in reševalnih ukrepov;

8. obvešča prebivalstvo o nevarnostih in obsegu posledic vojnih akcij, naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer in daje javnim občilom uradna obvestila o tem;

9. poroča republiškem oziroma regionalnemu štabu za civilno zaščito o izrednih zaščitnih in reševalnih ukrepih.

Strokovne in administrativne zadeve za občinski štab za civilno zaščito opravlja oddelek za ljudsko obrambo skupščine občine.

328. člen

V primeru hudih posledic vojne akcije, naravne ali druge hude nesreče ali drugih izrednih razmer lahko predsednik izvršnega sveta skupščine občine odredi, da morajo pri zaščiti, reševanju in odpravljanju posledic sodelovati:

— vsi za delo sposobni občani — z delom,
— vsi občani — z opremo, stroji in vozili, s katerimi razpolagajo,

— vse temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbene organizacije — s svojimi reševalnimi enotami, z delavci, s strokovnjaki, z opremo in z drugimi sredstvi, s katerimi razpolagajo.

329. člen

Za odkrivanje nevarnosti pred vsemi vrstami vojnih akcij in nevarnosti naravnih in drugih hudih nesreč ter za alarmiranje ustanovi skupščina občine za območje občine službo za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje.

Za organiziranje, pripravljane in delovanje službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje je odgovoren svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skupščine.

330. člen

Občina sodeluje s sosednjimi občinami pri izvajanju obrambnih priprav in ukrepov za zaščito prebivalstva ter materialnih dobrin, ki so skupnega pomena. V ta namen občina z drugimi občinami združuje sredstva za delovanje pokrajinskih odborov in pokrajinskih štabov za teritorialno obrambo.

6. Financiranje ljudske obrambe v občini

331. člen

Delovni ljudje in občani zagotavljajo sredstva za uresničevanje načrtov in programov razvoja obrambnih priprav v občini na način, kot zagotavljajo uresničevanje drugih skupnih potreb v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih, v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih oziroma kot zagotavljajo uresničevanje splošnih potreb v občini.

Občina Ptuj zagotavlja sredstva za financiranje programov ljudske obrambe iz svoje pristojnosti v proračunu občine, če za določene zadeve ni v zakonu določen poseben vir in način financiranja.

332. člen

Občina Ptuj, temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti združujejo sredstva in prejšnjega člena, da bi izvrševale posamezne zadeve ljudske obrambe in usvarjale možnosti za zadovoljitev potreb obrambe, ki so širšega pomena.

Organizacije iz prejšnjega odstavka sklenejo v ta namen samoupravni sporazum o združevanju sredstev za financiranje obrambnih potreb, ki so skupnega pomena za občino Ptuj.

B. DRUŽBENA SAMOZAŠCITA

333. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo družbeno samozaščito kot svojo pravico in dolžnost v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacijah, društvih ter v občini zlasti s tem da:

— varujejo pridobitve narodnoosvobodilne borbe in socialistične samoupravne družbene odnose ter druge družbene vrednote, ki temeljijo na družbeni lastnini in samoupravljanju delovnih ljudi;

— neposredno ali v sodelovanju z organi za notranje zadeve in drugimi pristojnimi državnimi organi varujejo neodvisnost in nedotakljivost države, oblast delovnega ljudstva ter samoupravne in gospodarske temelje socialističnih družbenih odnosov in socialistično samoupravno demokracijo, bratstvo, enotnost in enakopravnost narodov in narodnosti Jugoslavije ter preprečujejo dejavnosti, ki ogrožajo temelje SFRJ;

— varujejo družbeno lastnino, ki jo upravljajo in z njo gospodarijo ter druge družbene in naravne dobrine pred oblikami neopravičenega odtujevanja in prisvajanja oziroma zlorabljanja, uničenja ali propadanja zaradi

malomarnosti, nediscipline in nevestnega gospodarjenja ter pred vsemi drugimi škodljivimi dejanji;

— zagotavljajo osebno in premoženjsko varnost ter pomagajo, če je ogroženo življenje in varnost človeka ali družbeno ali zasebno premoženje, oziroma obvestijo o tem pristojne organe;

— se seznanjajo z vsebino, metodami in oblikami svažnega vidnega družbeno škodljivega delovanja, ocenjujejo varnostne razmere v svojih temeljnih organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v okolju, kjer živijo in v skladu s tem določajo varnostne ukrepe in aktivnosti za varnost svoje organizacije in skupnosti ter za varnost širše skupnosti in socialističnih samoupravnih vrednot;

— se v zasebnih in poslovnih stikih s tujimi državljani pri nas ter v času bivanja v tujini ravna po načelih družbene samozaščite;

— organizirajo narodno zaščito in sodelujejo v njenih enotah;

— določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti, način in ukrepe za uresničevanje družbene samozaščite v samoupravnih aktih ter s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;

— izvajajo ukrepe in dejavnosti v sistemu družbene samozaščite kot najširšem temelju varnosti države, s katero se uresničuje in izgraja celotni varnostni in obrambni sistem naše družbe, za katere so pooblašeni oziroma, katere so jim določene.

334. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v statutu, pravilnikih in varnostnem načrtu določajo oblike in način uresničevanja družbene samozaščite, pravice in dolžnosti in odgovornosti delavcev, organov upravljanja, individualnega poslovnega organa in organa, pristojnega za družbeno samozaščito.

Za izvajanje nalog s področja družbene samozaščite, ki so določene v aktih iz prejšnjega odstavka, skrbi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki ga ustanovi delavski svet ali drug ustrezen organ upravljanja.

335. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti v statutu in načrtu samozaščitnih varnostnih ukrepov določijo oblike in način uresničevanja družbene samozaščite, pravice, dolžnosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov, sveta krajevnne skupnosti in pristojnega organa za družbeno samozaščito.

Za izvajanje nalog s področja družbene samozaščite, ki so določene v aktih iz prejšnjega odstavka, skrbi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki ga ustanovi svet krajevnne skupnosti.

336. člen

Skupščina občine obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za krepitev in razvoj družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev v občini, sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev družbene samozaščite in varnosti ter sprejema odloke in druge akte s tega področja.

Za uresničevanje in izvajanje nalog, ki jih ima v okviru svojih pravic in dolžnosti na področju družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev skrbi svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skupščine občine.

337. člen

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skupščine občine opravlja na področju družbene samozaščite in varnosti zlasti naslednje naloge:

1. spremlja in analizira varnostne razmere in stanje ter uresničevanje družbene samozaščite v občini;

2. daje skupščini občine pobude in predlaga akte oziroma ukrepe za učinkovito uresničevanje družbene samozaščite in varnosti v občini;

3. usklajuje varnostne načrte temeljnih oziroma drugih organizacij združenega dela in načrte samozaščitnih ukrepov krajevnih skupnosti na območju občine;

4. poroča o svojem delu in stanju družbene samozaščite skupščini občine;

5. sodeluje s koordinacijskimi in drugimi organi družbenopolitičnih organizacij za to področje;

6. daje mnenja in predloge k priporočilom organov za notranje zadeve;

7. spremlja delo enot narodne zaščite v občini in

8. opravlja druge naloge, ki mu jih določi skupščina občine.

338. člen

V svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito so poleg članov, ki so določeni v zakonu o ljudski obrambi, po položaju tudi član izvršnega sveta skupščine občine, odgovoren za področje družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev, komandir postaje milice in pooblašeni delavec službe državne varnosti.

339. člen

Član izvršnega sveta, ki je odgovoren za področje družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev skrbi za izvajanje sklepov skupščine občine in njenega sveta s področja družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev in koordinacijo dela organov za notranje zadeve v občini. V času neposredne vojne nevarnosti in vojne prevzame dolžnosti poverjenika za notranje zadeve skupščine občine.

340. člen

Samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge družbene organizacije ter društva v občini uresničujejo družbeno samozaščito v okviru svoje dejavnosti v skladu z zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah in s svojimi samoupravnimi akti.

341. člen

Za uresničevanje določenih skupnih interesov na področju družbene samozaščite lahko občina Ptuj, organizacije združenega dela, krajevnne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije ter društva v občini medsebojno sodelujejo in se povezujejo. S samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori ustanavljajo organe, določajo njihove naloge in združujejo sredstva.

342. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih v občini organizirajo narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja; v neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvajajo enote narodne zaščite tudi določene naloge v okviru splošne ljudske obrambe.

Naloge narodne zaščite opravljajo delovni ljudje in občani v enotah narodne zaščite v skladu z zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah in s svojimi samoupravnimi akti.

Enote narodne zaščite ustanovi v temeljni organizaciji združenega dela delavski svet, v krajevni skupnosti pa svet krajevnne skupnosti.

343. člen

Preventiva in vzgoja v cestnem prometu je del sistema družbene samozaščite, ki zahteva usklajeno ravnanje vseh delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, in drugih samoupravnih organizacij, družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti in društev, ki so odgovorne za preventivo in vzgojno dejavnost v cestnem prometu.

Za obravnavanje in proučevanje cestno prometne problematike na področju varnosti cestnega prometa za usmerjanje in usklajevanje preventivne dejavnosti organov in organizacij, predlaganje ukrepov za izboljšanje varnosti v cestnem prometu ustanovi skupščina občine občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

344. člen

Varstvo pred požarom in gasilstvo sta splošnega družbenega pomena in vključena v sistem družbene samozaščite v občini.

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela in drugih organizacijah ter v krajevnih in drugih skupnostih imajo pravico in dolžnost, da na temelju družbene samozaščite varujejo pred požarom družbeno premoženje ter življenje in premoženje občanov.

Nosilec družbene samozaščite na področju varstva pred požarom je samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom, ki se ustanovi za območje občine.

Samoupravno interesno skupnost za varstvo pred požarom ustanovijo s samoupravnim sporazumom delavci in delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter v krajevnih in drugih skupnostih ter delovni ljudje, ki delajo s sredstvi v lasti občanov skupaj s člani gasilskih organizacij.

XIII. POGLAVJE

SPREMEMBA STATUTA

345. člen

Predlog, da se začne postopek za spremembo statuta, lahko da vsak zbor skupščine občine, izvršni svet skupščine občine ali občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Pobudo za spremembo statuta lahko da tudi skupščina krajevne skupnosti ali samoupravni organ organizacije združenega dela.

Posamezne določbe statuta se lahko spremenijo ali dopolnijo tudi s statutarnim odlokom, ki se sprejema po enakem postopku in ima enako veljavo kot spremembe statuta.

346. člen

O predlogu, da se začne postopek za spremembo statuta, odločajo zbori skupščine enakopravno.

Številka: 022-1/78

Ptuj, dne 7. marca 1978

Na podlagi sprejetega predloga, da se začne postopek za spremembo statuta, izvolijo enakopravno zbori komisijo za pripravo sprememb statuta. Komisija predlaga vsem zborom skupščine občine osnutek sprememb statuta. Zbori skupščine občine določijo osnutek sprememb statuta in ga dajo v javno razpravo.

Po končani javni razpravi predlaga komisija zborom skupščine občine predlog sprememb statuta.

O spremembi statuta odločajo zbori skupščine občine enakopravno. Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora.

347. člen

Če pri odločanju o spremembah statuta ne pride do soglasja med zbori skupščine občine imenujejo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume, ali če zbori ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se obravnava predlog na skupni seji zborov.

Če se tudi na skupni seji zborov ne zedinijo, se predlog odloži z dnevnega reda.

Predlog se lahko da ponovno na dnevni red po preteku šestih mesecev na predlog enega zbora, po sklepu vseh zborov pa lahko še prej.

348. člen

Spremembo statuta razglasijo zbori skupščine občine na skupni seji.

Sprememba statuta začne veljati osmi dan po objavi v občinskem uradnem glasilu.

XIV. POGLAVJE
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

349. člen

Odloki in drugi splošni akti skupščine občine, ki niso v skladu z določbami tega statuta, se morajo uskladiti z njim najpozneje v enem letu od njegove veljavnosti.

350. člen

Določbe statuta, ki se nanašajo na sestavo, organizacijo ter pravice in dolžnosti skupščine občine in IS, se uporabljajo od dneva, ko se prvič sestane skupščina občine po uveljavitvi tega statuta.

Občinski upravni organi nadaljujejo z delom v okviru svojih pristojnosti, njihova organizacija pa mora biti usklajena z določbami tega statuta v roku šestih mesecev od njegove veljavnosti.

351. člen

Z dnem, ko začne veljati ta statut, preneha veljati statut občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 5-45/74).

352. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Predsednik
Skupščine občine Ptuj
Branko Gorjup l. r.